วิทยุสราญรมย์

ปีที่ 19 ฉบับที่ 76 กรกฎาคม - กันยายน 2560

ครบรอบ
130 ปี
สายสัมพันธ์ไทย – ญี่ปุ่น

THAI FOOD
เชฟชุมพล
บอกเล่าความเป็นไทย
ผ่านอาหาร

BRICS SUMMIT 2017
ตามรอยนายกฯ
พารู้จักเมืองเซี่ยเหมิน

GÖKYAY
พิพิธภัณฑ์
หมากรุกสากล GÖKYAY
แห่งกรุงอังการา

กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th
วารสารวิทยุสราญรมย์

บทบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ

วารสารวิทยุสราญรมย์ฉบับนี้ เราตั้งใจจะทำเพื่อเอาใจท่านผู้อ่านหลากหลายวัยและต่างรสนิยม เริ่มด้วยการพาท่านผู้อ่านไปตามรอยท่านนายกรัฐมนตรีในการเดินทางเยือนเมืองเซี่ยเหมิน และรับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับพัฒนาการและนโยบายด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยผ่านปาฐกถาพิเศษของ ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ เรายังมีภาพสวย ๆ และเรื่องราวที่น่าสนใจจากกิจกรรมเฉลิมฉลองวาระครบรอบ 130 ปี ความสัมพันธ์ไทย – ญี่ปุ่นมาฝากท่านผู้อ่านด้วยค่ะ

สำหรับคนไหนที่สนใจหรืออยากจะทำความเข้าใจกับงานของกระทรวงการต่างประเทศให้ดียิ่งขึ้น เราจะพาท่านผู้อ่านไปรู้จักกับกรมพิธีการทูต ภารกิจด้านกงสุลและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กงสุลในต่างประเทศ

ผู้ที่อยากอ่านเรื่องเบา ๆ ไม่ไกลตัวมากนัก เราก็มีเรื่องของ "เชฟชุมพล" เชฟคนไทยที่มีชื่อเสียงระดับโลกและมีส่วนช่วยสนับสนุนงานด้านการทูตวัฒนธรรมของกระทรวงการต่างประเทศด้วยดีในหลายโอกาส ท่านได้ให้แง่คิดที่น่าสนใจมากมายเกี่ยวกับอาหารไทยและการเผยแพร่อาหารไทยสู่ครัวของโลก อ่านแล้วรับรองว่าท่านจะภาคภูมิใจในอาหารไทยของเรายิ่งกว่าเดิมอีกหลายร้อยเท่า

และสำหรับผู้อ่านที่คิดถึงและถามหา "คุณชวน" กับเรื่องราวการผจญภัยในเอธิโอเปียของท่าน ซึ่งเป็นที่สนใจของแฟนคลับวารสารวิทยุสราญรมย์จำนวนมาก ก็สามารถตามติดชีวิตอันน่าตื่นเต้นของคุณชวนได้ในฉบับนี้เลยค่ะ

สำหรับหนุ่มสาววัยใสและคนรุ่นใหม่ ฉบับนี้เรานำเสนอเรื่องราวดี ๆ เกี่ยวกับเยาวชนไทยที่มีโอกาสได้ไปนำเสนอแนวคิดในการต่อต้านภัยคุกคามของยาเสพติดให้เยาวชนในต่างประเทศ ซึ่งน่าจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้แก่น้อง ๆ รุ่นต่อ ๆ ไป เพราะโครงการนี้กำลังจะเริ่มขึ้นอีกเป็นปีที่ 7 นอกจากนี้ เรามีสาวน้อยวัยใสอายุ 13 ปี ที่มีชื่อเล่นว่า "น้องแก้ม" ที่จะมาเล่าประสบการณ์สนุก ๆ ของเธอจากการได้มาฝึกงานที่กรมสารนิเทศด้วย ลองดูสิคะว่าเด็กสาวอายุ 13 คนนี้จะมีอะไรมาเล่าบ้าง

พบกันใหม่ฉบับหน้า...พร้อมกับเรื่องดี ๆ ส่งท้ายปี 2560 นะคะ

(ชลธี จันทร์รัชชกูล)
บรรณาธิการ

สารบัญ CONTENTS

06 **ตามรอยนายกฯ พารู้จักเมืองเซี่ยเหมิน**

14 **ปาฐกถาพิเศษ โดยดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์**
ในงาน Nikkei Asia 300 Global Business Forum

26 **อบอุ่นกับสายสัมพันธ์ 130 ปี ไทย - ญี่ปุ่น**

36 **THAI FOOD**
บอกเล่าความเป็นไทยผ่านอาหาร

52 **นักการทูตไทยในเอธิโอเปีย**
ตอนที่ 7 เช่าสถานเอกอัครราชทูต

60 **SMART & BEST SERVICE**
การประชุมเจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลก 2560

68 **4 วันกับการฝึกงาน ที่กระทรวงการต่างประเทศ**
: ประสบการณ์ที่ลืมไม่ลง

76 **มองประเทศสมาชิกอาเซียน**
หลังเปิดเป็นประชาคม (ตอนจบ)

82 **ก้าวใหม่ THAILAND 4.0**
กับการเลือกตั้งในต่างประเทศ ด้วย i-Registration และ i-Vote

88 **GÖKYAY**
พิพิธภัณฑ์หมากรุกสากล Gökyay แห่งกรุงอังการา

98 **บันทึกการเดินทาง : จากจุดเริ่มต้นสู่การศึกษาเรียนรู้**
โครงการ Thai Youth Initiative against Drugs ประจำปี 2560

104 **กรมพิธีการทูต**
หน้าต่างแรกของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

114 **PHOTO ESSAY**
"The world is colorful"
เปิดโลกที่หลากหลายในสีสัน

ตามรอยนายกฯ พารู้จักเมืองเซี่ยเหมิน

: เจ้าภาพการประชุมผู้นำระดับโลก BRICS Summit 2017

เรื่อง : ธัชไท ถมังรักษ์สัตว์
กงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมิน

จากการที่พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีของไทย ได้เดินทางเข้าร่วมประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่ม BRICS (ประกอบด้วยประเทศ บราซิล (B) รัสเซีย (R) อินเดีย (I) จีน (C) และแอฟริกาใต้ (S)) กับประเทศตลาดเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนา (Emerging Markets and Developing Countries Dialogue หรือ EMDCD) เมื่อวันที่ 5 ก.ย. 2560 ที่ผ่านมา คนไทยที่ติดตามชมภารกิจของท่านนายกรัฐมนตรี คงได้รู้จักเมืองเซี่ยเหมินผ่านข่าวจากสื่อมวลชนของไทยที่ติดตามคณะฯ มาทำข่าวและแหล่งข่าวอื่น ๆ แต่ก็คงมีอีกหลายคนที่อาจจะยังไม่รู้จักเมืองเซี่ยเหมิน ดังนั้น บทความนี้ ผมขอถือโอกาสแนะนำข้อมูลของเมืองเซี่ยเหมินให้ผู้อ่านได้รับทราบโดยสังเขปนะครับ

เมืองเซี่ยเหมิน (Xiamen City,厦门) เป็นเมืองท่องเที่ยวติดทะเลที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของจีน ซึ่งตั้งอยู่ในมณฑลฝูเจี้ยน ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจีน หรือที่คนไทยรู้จักกันในนาม “ฮกเกี้ยน” มีประชากร 3.9 ล้านคน เป็นเมืองที่มีทัศนียภาพสวยงาม ร่มรื่น และน่าอยู่ และมีชื่อเสียงในด้าน “เมืองท่องเที่ยวดีเด่นของจีน” “เมืองนวัตกรรมที่ทันสมัยของจีน หรือ Smart City” และ “MICE City” และเป็นเมืองที่ประธานาธิบดีสีจิ้นผิงเคยดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีเป็นเวลา 3 ปี และเมืองเซี่ยเหมินยังขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองต้นกำเนิดของคนไทยเชื้อสายจีน (ชาวฮกเกี้ยน) ที่ไปตั้งรกรากอยู่แถบจังหวัดภาคใต้ของไทย อาทิ ภูเก็ต สงขลา รวมถึงในประเทศเพื่อนบ้านอย่าง มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ทำให้มีความใกล้ชิดกันในด้านวัฒนธรรมและประเพณีต่าง ๆ ของคนไทยเชื้อสายจีน

ในแต่ละปี เมืองเซี่ยเหมินมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวถึงปีละ 60 ล้านคน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 90 เป็นนักท่องเที่ยวชาวจีน สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของเมืองเซี่ยเหมิน ได้แก่ วัดหนานผู่ถัว (南普陀寺) เกาะเปียโน หรือเกาะกู่ล่างยวี่ (鼓浪☒) ซึ่งเพิ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกเมื่อวันที่ 8 ก.ค. 2560 ถนนคนเดินจงซานลู่ (中山路步行街) เป็นต้น นอกจากนั้น เมืองเซี่ยเหมินยังนับได้ว่าเป็นแหล่งการศึกษาที่สำคัญสำหรับลูกหลานชาวจีนโพ้นทะเลที่ไปตั้งรกรากในต่างประเทศและส่งลูกหลานกลับมาเรียนภาษาจีนในดินแดนมาตุภูมิ มีมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง ได้แก่ Xiamen University เป็นมหาวิทยาลัยที่สวยที่สุดในจีนและมีชื่อเสียงในภูมิภาคจีนตอนใต้ Huaqiao University เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความสำคัญต่อชาวจีนโพ้นทะเลในไทย ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เคยเสด็จฯ มาเป็นประธานเปิดหอสมุดสิรินธร เมื่อปี พ.ศ. 2552 และมีการมอบทุนการศึกษาแก่ข้าราชการไทยทุกปี จนถึงปัจจุบันเป็นปีที่ 12 แล้ว และ Jimei University เป็นต้น ทั้งนี้ เมืองเซี่ยเหมินมีนักเรียนไทยศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ราว 600 คน และในแต่ละปีมีแนวโน้มของนักเรียนไทยที่มาศึกษาต่อที่เมืองนี้ในทุกระดับการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

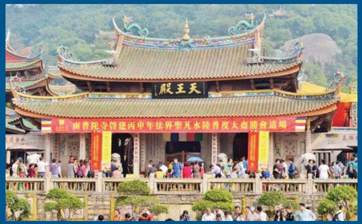

วัดหนานผู่ถัว

เกาะเปียโน หรือเกาะกู่ล่างยวี่

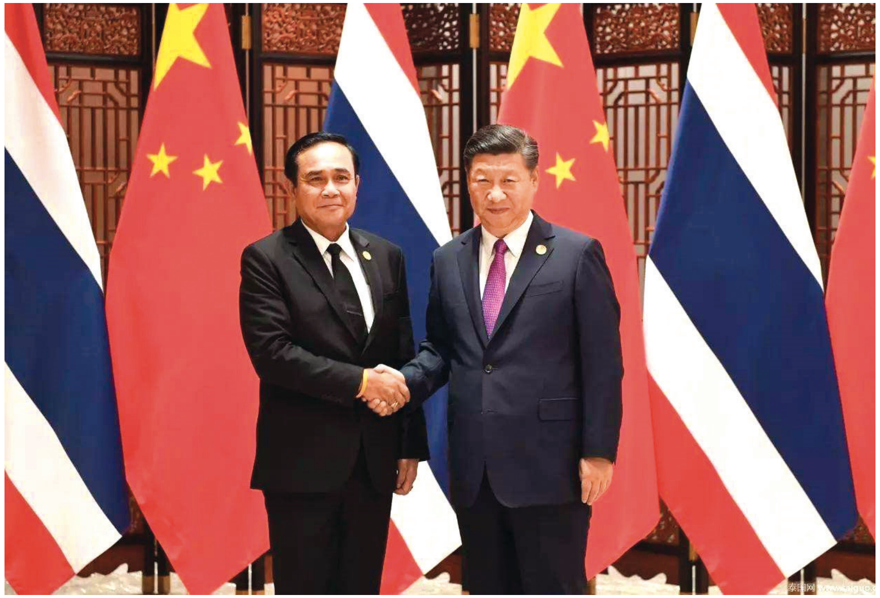

บรรยากาศการประชุมระหว่างผู้นำ BRICS กับตลาดเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนา ระหว่างวันที่ 4 - 5 กันยายน 2560 ณ เมืองเซี่ยเหมิน สาธารณรัฐประชาชนจีน

เดิมทีเมืองเซี่ยเหมินเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษรุ่นแรกของจีนที่เปิดทำการค้ากับต่างชาติ เนื่องจากมีทำเลเป็นอ่าวน้อยใหญ่ เหมาะแก่การทำการค้าทางเรือ จึงเป็นเมืองท่าสำคัญในแถบตะวันออกเฉียงใต้ของจีนมาจนถึงปัจจุบัน ในปี 2559 เมืองเซี่ยเหมินมีมูลค่า GDP อยู่ที่ 378,425 ล้านหยวน

ท่าเรือเซี่ยเหมิน ถือเป็นท่าเรือสำคัญในเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 116 เส้นทางการเดินเรือ และเชื่อมโยงกับท่าเรือที่สำคัญเกือบทั่วโลก

ปัจจุบัน เมืองเซี่ยเหมินเป็น 1 ใน 3 เขตเศรษฐกิจของเขตการค้าเสรีฝูเจี้ยน ที่เน้นการค้า เศรษฐกิจ และการเชื่อมโยงแบบรอบด้านกับไต้หวัน โดยได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลกลางของจีนให้เป็นเขตการค้าเสรี เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2558 เนื่องจากมณฑลฝูเจี้ยนอยู่ใกล้กับไต้หวันเพียง 200 ไมล์ทะเลเท่านั้น กิจการส่วนใหญ่ที่มาจัดตั้งในเขตการค้าเสรีจะเป็นกิจการไต้หวัน เนื่องจากนโยบายของเขตการค้าเสรีฝูเจี้ยนส่วนใหญ่จะเน้นเอื้อประโยชน์แก่กิจการไต้หวัน ซึ่งหน่วยงานท้องถิ่นไทย คือ สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมิน ได้ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียง เสนอแนะต่อรัฐบาลท้องถิ่นให้มีนโยบายที่เป็นประโยชน์แก่นักลงทุนชาติอื่น ๆ อาทิ ไทยด้วย เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างกันมากขึ้น ซึ่งในปี 2559 ที่ผ่านมา เมืองเซี่ยเหมินมีมูลค่าการค้ากับไทยรวม 2,531 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในด้านคมนาคมขนส่ง เมืองเซี่ยเหมินเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ที่สำคัญของจีนเป็นจุดเชื่อมต่อการคมนาคมทางบกและทางทะเลตามนโยบาย One Belt One Road ที่มีการขนส่งระบบรางที่ทันสมัย มีรถไฟขนส่งสินค้าจากเซี่ยเหมินผ่านเฉิงตูไปยังยุโรป ซึ่งล่าสุดได้ขยายขอบเขตเพิ่มการขนส่งจากไต้หวันเข้ามา (ไต้หวัน - เซี่ยเหมิน - เฉิงตู - ยุโรป) ที่มีเส้นทางรถไฟความเร็วสูงเชื่อมต่อหัวเมืองสำคัญต่าง ๆ ในจีน มีท่าเรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในเขตไห่ชาง ที่ถือเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางเรือนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในแถบตะวันออกเฉียงใต้ของจีน มีเส้นทางขนส่งไปไทยและประเทศในแถบ South East Asia นอกจากนี้ เมืองเซี่ยเหมินเป็น Hub port ทางอากาศที่ใหญ่ที่สุดในมณฑลแถบตะวันออกเฉียงใต้ของจีน และเป็นฐานการบินของสายการบิน Xiamen Airline ซึ่งมีเที่ยวบินตรงไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลกด้วย

จากการจัดการประชุมระหว่างผู้นำกลุ่มประเทศ BRICS กับประเทศตลาดเกิดใหม่และประเทศกำลังพัฒนา (Emerging Markets and Developing Countries Dialogue หรือ EMDCD) ที่ผ่านมา ซึ่งมีผู้นำของประเทศไทยนำโดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เดินทางมาเข้าร่วมนั้น ไทยถือเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้รับเกียรติเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว โดยสื่อให้ความเห็นว่า จีนให้ความสำคัญกับไทยในฐานะที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาในแถบภูมิภาคอาเซียน และเป็นการตอกย้ำความสัมพันธไมตรีอันดีที่มีต่อกันมาอย่างยาวนาน

ผมคาดว่าหลังจากนี้ เมืองเซี่ยเหมินจะเป็นที่รู้จักในสากลมากขึ้น และจะเป็นสถานที่จัดงานประชุมใหญ่ ๆ ระดับสากลในอนาคตต่อไป เช่นเดียวกับที่ประเทศไทยและชาวไทยจะเริ่มรู้จักเมืองที่มีเสน่ห์แห่งนี้มากขึ้นผ่านการเดินทางเยือนของนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ทั้งนี้ เมืองเซี่ยเหมินยังมี สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมิน ซึ่งให้บริการชาวไทยในเขตอาณามณฑลฝูเจี้ยนและมณฑลเจียงซีที่ต้องการความช่วยเหลือต่าง ๆ ทั้งยังให้บริการทำวีซ่าแก่ชาวจีนผู้ที่ประสงค์จะเดินทางไปประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ (สคต.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลด้านพาณิชย์ในเขตเมืองเซี่ยเหมิน (มณฑลฝูเจี้ยน) ตั้งอยู่ที่สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเซี่ยเหมินด้วย

ท้ายที่สุดนี้ หวังว่าคนไทยคงจะให้ความสนใจเดินทางมาเยี่ยมเยือนสัมผัสมนต์เสน่ห์ของเมืองที่น่าอยู่แห่งนี้ พร้อมทั้งชื่นชมวัฒนธรรมหมิ่นหนานอันเก่าแก่และสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของเมือง และลิ้มลองอาหารทะเลอันเลื่องชื่อตามแบบฉบับของมณฑลฝูเจี้ยนกันนะครับ

ปาฐกถาพิเศษ

โดย...ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี

งาน NIKKEI ASIA 300 GLOBAL BUSINESS FORUM

ท่านประธานนิเคอิ ท่านแขกผู้มีเกียรติ

ก่อนอื่น ต้องขอขอบคุณทางนิเคอิที่ได้เลือกการจัดงานครั้งนี้ขึ้นในประเทศไทย และได้ให้เกียรติเชิญผมมาร่วมงานในวันนี้

ท่านผู้มีเกียรติครับ เดือนนี้เมื่อ 20 ปีที่แล้ว เหตุการณ์หนึ่งซึ่งผมเชื่อว่าคนไทยในครั้งนั้นและอีกหลายชาติในเอเชียจะไม่มีทางลืมเลือนได้เลย คือ วิกฤติการเงินครั้งใหญ่แห่งเอเชียที่เริ่มต้นที่ประเทศไทยและลามไปสู่หลาย ๆ ประเทศในเอเชีย วิกฤติการณ์ในครั้งนั้นไม่เพียงสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจและการเงินอย่างไม่เคยปรากฏ แต่ยังสร้างความขัดแย้งและความเสียหายใหญ่หลวงทางสังคมที่ติดตามมา ในช่วงเวลานั้น ผมดำรงตำแหน่งเลขานุการ รมว. คลังจึงได้มีโอกาสสัมผัสใกล้ชิดกับเหตุการณ์ จำได้ว่าภาคธุรกิจในทุกภาคส่วนถ้าไม่ตกในสถานะล้มละลายก็ประสบความเสียหายทางการเงินอย่างใหญ่หลวง

ผู้คนต้องตกงาน สถาบันการเงินถ้าไม่ถูกปิด รัฐก็ต้องเข้าอุ้มเป็นส่วนใหญ่ เงินสำรองเงินตราต่างประเทศสลายสิ้นจนต้องจำยอมเข้าอยู่ภายใต้กรอบการกำกับของ IMF เพื่อแลกกับการกลับคืนมาของเสถียรภาพทางการเงิน ปรากฏการณ์เหล่านี้ไม่ได้เกิดเฉพาะกับไทยแต่กระจายออกไปในหลายประเทศในเอเชีย ญี่ปุ่นในวันนั้น ได้พยายามผลักดันให้เกิด Asian Monetary Fund เพื่อเยียวยาวิกฤติการณ์ของชาติในเอเชียด้วยกัน แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะไม่ได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอ โดยเฉพาะจากชาติตะวันตก วันเวลาในช่วงนั้นดูเหมือนความมืดมนปกคลุมไปทั่วเอเชียแทบจะมองไม่เห็นแสงสว่างแห่งอนาคตเลย

ท่านผู้มีเกียรติครับ แม้ความเสียหายที่เกิดขึ้นจะใหญ่หลวง แต่ความเสียหายในวันนั้นกลับสร้างโอกาสแห่งอนาคต วิกฤติการเงินที่เกิดขึ้นกลับเป็นบทเรียนที่ทั้งภาครัฐและเอกชนได้เรียนรู้และปรับตัวเปลี่ยนแปลง วันนี้ยี่สิบปีให้หลัง สถานะของประเทศที่เคยประสบวิกฤติการณ์กลับมาแข็งแกร่งได้อีกครั้ง นิตยสาร Nikkei Asian Review เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้รายงานถึงการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและสถานะเงินสำรองเงินตราที่มั่นคง ไม่ว่าไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และเกาหลีใต้ ต่างก็มีการเติบโตทางเศรษฐกิจที่น่าประทับใจ จนเป็นจุดที่หอมหวนในการดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศ Bloomberg คาดคะเนว่าในปีนี้อย่างน้อย 45 พันล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ จะถูกนำไปลงทุนในตลาดทุนและตลาด Bond ของกลุ่มประเทศเหล่านี้

ไม่เพียงเท่านั้น วันนี้ประเทศอื่น ๆ ในเอเชียที่เมื่อยี่สิบปีที่แล้วที่แม้รอดพ้นจากวิกฤติการณ์แต่ยังต้องดิ้นรนพัฒนาให้พ้นจากความยากจน วันนี้ประเทศเหล่านั้นในเอเชีย ล้วนผงาดเติบโตอย่างน่าประทับใจไม่ว่าจะเป็นจีน อินเดีย หรือประเทศในกลุ่มอาเซียน

ท่านผู้มีเกียรติครับ เอเชียที่มองไม่เห็นอนาคตในวันนั้น วันนี้ 20 ปีให้หลังล้วนผงาดขึ้นมาอย่างพร้อมเพรียง มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่โดดเด่นที่สุด กลายเป็นความหวังและพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ของโลก ในยามที่เศรษฐกิจโลกอ่อนแอและเปราะบาง ยิ่งในยามที่นโยบายของผู้นำใหม่สหรัฐฯ กำลังก่อให้เกิดสิ่งที่เรียกกันว่า Upside Down Geopolitic ภูมิภาคเอเชียกลับกำลังก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของโลก Asia Rise ที่กล่าวขานมานานวันนี้ไม่ใช่เพียงแค่คำพูด แต่กระแสนั้น กำลังเกิดขึ้นแล้วจริง ๆ ครับ โอกาสได้ก้าวมาสู่ภูมิภาคเอเชียแล้ว แต่ท่านผู้มีเกียรติครับ โอกาสแม้จะมาถึงแต่ก็ใช่ว่าทุกชาติทุกประเทศในเอเชีย จะสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากกระแสนี้ได้เหมือนกันหมด ในความคิดของผมนั้น 4 ปัจจัยต่อไปนี้จะมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นตัวกำหนดว่า ประเทศใด จะสามารถสร้างประโยชน์จากโอกาสที่มาถึงในครั้งนี้ได้อย่างเต็มที่

ประการแรก คือ ความสามารถ (Capability) ของประเทศและความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness)

เมื่อทั้งภูมิภาคมีการเติบโตทางเศรษฐกิจ ประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูงโดยเปรียบเทียบย่อมมีโอกาสในการก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญของภูมิภาค และจะส่งผลให้มีโอกาสที่จะได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงสุดจากการนั้น ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน และฮ่องกง ล้วนสามารถก้าวขึ้นสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาในระดับสูงและทิ้งห่างประเทศอื่น ๆ ในเอเชียก็ด้วยการสร้างและสั่งสมศักยภาพแห่งความสามารถของประเทศทั้งสิ้น นี่เป็นเหตุผลที่ประเทศไทยได้ทุ่มเทความพยายามในช่วง 2 ปีที่ผ่านมาเพื่อที่จะยกระดับความสามารถของประเทศในทุก ๆ มิติ

โดยสภาพทางภูมิศาสตร์ไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าประเทศไทยมีตำแหน่งที่ตั้ง

ที่เป็นศูนย์กลางของอนุภูมิภาค แต่ความสามารถเชิงแข่งขันของประเทศที่แท้จริงนั้น มิได้วัดจากสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อย่างเดียว แต่มันถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขและบริบท (Context) แห่งอนาคต โครงสร้างเศรษฐกิจของไทยในวันนี้ แม้จะสามารถนำมาซึ่งการเจริญเติบโตที่น่าพอใจ แต่ก็ไม่อาจนำพาให้ก้าวพ้น Middle Income Trap ไปได้ ประเทศไทยต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตของประเทศ จากที่เคยอาศัยปัจจัยด้านต้นทุนในการแข่งขันไปสู่การเน้นนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เราต้องการเปลี่ยนภาคเกษตรที่ผลผลิตมีมูลค่าต่ำสู่การแปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่มและสร้าง Bio - Economy ที่มีมูลค่าสูง เพื่อสร้างรายได้ให้เพียงพอที่จะหล่อเลี้ยงเกษตรกรที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เรากำลังเปลี่ยนอุตสาหกรรมของเราจากที่ใช้แรงงานสู่การสร้างอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ที่เน้นเพิ่มมูลค่า เน้นวิทยาการและนวัตกรรม จากฐานการผลิตที่เป็นเพียงโรงงานประกอบสู่การเน้นการพัฒนา Cluster และการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในอุตสาหกรรม เป้าหมายที่เรามีความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นยานยนต์ อาหารแห่งอนาคต Petrochemical ระดับสูง Medical และ Wellness ที่เรามีชื่อเสียง หรือ Tourism Hub แห่งภูมิภาค เป็นต้น และเพื่อเป็นฐานรองรับการสร้างอุตสาหกรรมเหล่านี้ โครงการ Eastern Economic Corridor (EEC) ได้ถูกขับเคลื่อนออกมา พร้อมการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานครั้งใหญ่ของประเทศ เพื่อให้ EEC เป็นศูนย์กลางการผลิต การขนส่ง และ Logistics ที่ใหญ่ที่สุดในอนุภูมิภาค CLMVT นโยบายเศรษฐกิจ 4.0 และการลงทุนทางด้านอินเทอร์เน็ตและ IOT เพื่อเปลี่ยนผ่านระบบเศรษฐกิจไทยสู่ยุคดิจิทัลพร้อมไปกับการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ และการให้ความสำคัญกับการลงทุนในการค้นคว้าวิจัยได้กลายเป็นนโยบายสำคัญสูงสุดที่รัฐพยายามผลักดัน และที่จะขาดเสียไม่ได้ คือ การปฏิรูปการอำนวยความสะดวก การตัดลดขั้นตอนแก้ไขกฎระเบียบที่ล้าสมัย การสร้างความโปร่งใสและการขจัดการทุจริต แม้ภารกิจจะยังไม่เสร็จสมบูรณ์และยังต้องใช้เวลา แต่ผลแห่งความพยายามเหล่านี้อย่างต่อเนื่องใน 2 ปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ไทยได้รับการจัดลำดับความสามารถแข่งขันที่ดีขึ้นโดยลำดับ

ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศเดียวที่มีความมุ่งมั่นเช่นนี้ ประเทศอื่น ๆ ต่างก็มีความมุ่งมั่นเช่นกัน แต่อย่างน้อยที่สุด ผมเชื่อว่าประเทศไทยก้าวมาในทิศทางที่ถูกต้อง และเชื่อว่าความเพียรพยายามเหล่านี้จะยกระดับความสามารถของประเทศและผลักดันให้ไทยสามารถก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนที่โดดเด่นแห่งหนึ่งของภูมิภาคในอนาคต

ปัจจัยสำคัญประการที่สอง คือ การวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) ในด้าน Geopolitic ของประเทศที่จะสร้างความโดดเด่นและความน่าสนใจในเวทีโลก อันจะเป็นเงื่อนไขสำคัญต่อความสำเร็จทางเศรษฐกิจที่จะตามมา

สำหรับประเทศใหญ่อย่างจีน หรือญี่ปุ่น เรื่องนี้คงไม่ใช่ปัญหา แต่สำหรับประเทศเล็ก ๆ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง สิงคโปร์ เป็นตัวอย่างของประเทศที่มีความสามารถในด้านนี้อย่างโดดเด่น ผมยังจำได้ในบทสุนทรพจน์ของท่านอดีตนายกรัฐมนตรีลีกวนยูชิ้นหนึ่ง ที่กล่าวว่า ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศเล็กซึ่งหากดูจากขนาดก็ยากที่จะมีบทบาทต่อโลก โจทย์สำคัญคือ จะทำอย่างไรที่จะทำให้ประเทศเล็ก ๆ นี้มีความหมายและมีบทบาทที่มีนัยสำคัญในเวทีโลก ฉะนั้นเราจะเห็นบทบาทด้านนี้ของสิงคโปร์ตลอดหลายทศวรรษที่ผ่านมา ทั้งในอาเซียน ทั้งในการเชื่อมโยงโลกตะวันออกกับตะวันตก เช่น สหรัฐฯ และ EU บทบาทในการผลักดันเพื่อก่อตั้ง ASEM และบทบาทในการร่วมผลักดัน TPP พร้อมกับบทบาทดังกล่าว สิงคโปร์สามารถสร้างตนเองให้เป็นศูนย์กลางการเงินแห่งภูมิภาคได้อย่างโดดเด่นในอดีตที่ผ่านมา หรือตัวอย่างของฮ่องกงที่มีความไม่แน่นอนสูงภายหลังกลับคืนสู่ประเทศจีน แต่ฮ่องกงสามารถ

รักษาตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของตนได้ชัดเจน ตนเองไม่เพียงแต่ยังสามารถดำรงการเป็นเมืองท่าการค้าและศูนย์กลางการเงินที่สำคัญของโลก แต่ยังเป็นหัวหอกสำคัญของกลุ่มธุรกิจจากจีนแผ่นดินใหญ่ในการใช้เป็นฐานก้าวออกไปลงทุนในบรรดาประเทศที่เส้นทางตามนโยบาย One Belt One Road ของจีนพาดผ่าน รวมถึงการเป็นตัวกลางจัดหาแหล่งสินค้าจาก suppliers ทั้งหลายในเอเชียเพื่อป้อนสู่ retailers ยักษ์ใหญ่ของโลกที่นับวันแต่จะตั้งเงื่อนไขการสั่งซื้อที่ไม่ง่ายเลยที่ประเทศใดจะสามารถแข่งขันได้กับผู้ประกอบการของฮ่องกงที่จะจัดหาได้ตามเงื่อนไข ยิ่งเศรษฐกิจจีนขยายตัวออกไปมากเท่าใด ก็ดูเหมือนบทบาทของฮ่องกงจะทวีเพิ่มติดตามไปมากเท่านั้น ไทยก็เป็นประเทศเล็ก ๆ

ประเทศหนึ่งเช่นเดียวกับประเทศอย่างเช่น เวียดนาม มาเลเซีย ลาว เมียนมา และกัมพูชา ด้วยขนาดเศรษฐกิจและจำนวนประชากร แทบจะไร้ความหมายในเวทีโลก แต่เมื่อผนวกร่วมกัน โดยเฉพาะการผนึกร่วมกันของ CLMVT อนุภูมิภาคแถบนี้กลับกลายเป็นตลาดที่น่าสนใจ เป็น supply chain ที่สำคัญ และเมื่อเชื่อมเข้ากับอาเซียนอื่น ๆ ก็จะเป็นข้อต่อสำคัญที่ขาดเสียมิได้ทั้งการเมืองและเศรษฐกิจแห่งเอเชีย ไม่ว่าเราจะพูดถึง ASEAN+6 ไม่ว่าจะพูดถึงการเชื่อม One Belt บนแผ่นดินใหญ่เข้ากับ maritime silk road ทางทะเล ไม่ว่าจะพูดถึง RCEP หรือแม้แต่ TPP ประเทศเล็ก ๆ ที่ดูจะไร้ความหมายกลับกลายเป็นข้อต่อที่มีความหมายและมีนัยสำคัญอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ นโยบายก้าวไปข้างหน้าด้วยกันหรือ Stronger Together และการผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมของกลุ่มประเทศ CLMVT จึงเป็นก้าวย่างทาง Geopolitic ที่สำคัญของรัฐบาลนี้ เพื่อสร้างพลังผนึก เพื่อเชื่อมโยง

จุดยืนทางยุทธศาสตร์กับอาเซียนโดยรวม การเชื่อมโยงเป็นส่วนหนึ่งของ One Belt One Road และการร่วมกันผลักดัน RCEP และการเป็นส่วนหนึ่งของ TPP ล้วนเป็นการวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ที่สร้างความหมาย บทบาทความสำคัญและก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อทั้งอนุภูมิภาคโดยรวม

ประการที่สาม คือ ความเข้มแข็งและความสามารถของภาคเอกชน

ภาคเอกชนก็เหมือนนักรบ แต่เป็นนักรบทางเศรษฐกิจ ประเทศใดพรั่งพร้อมด้วยมวลหมู่จำนวนนักรบทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง และมีความสามารถที่โดดเด่นในอุตสาหกรรมที่ตนอยู่ ย่อมอยู่ในสถานะที่จะประสบความสำเร็จสูงทางเศรษฐกิจ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ไต้หวัน และฮ่องกงล้วนแล้วแต่เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในอดีตที่ผ่านมา แต่ในอนาคตจีนกำลังเป็นตัวอย่างที่น่าศึกษาติดตามเป็นอย่างยิ่ง ในช่วงแรกของการพัฒนา จีนอาศัยพลังของรัฐวิสาหกิจยักษ์ใหญ่ที่เริ่มจากการครอบครองตลาดจีนแล้วจึงรุกสู่ต่างประเทศ แต่ในช่วง 10 ปีหลัง เราได้เห็นความสามารถของจีนในการสร้างผู้ประกอบการใหม่หรือ New Startups จำนวนนับล้านจากหลากหลายมณฑลให้เป็นหัวหอกในการสร้างนวัตกรรม สร้างมูลค่าการค้าและรุกสู่ตลาดโลกอย่างรวดเร็ว โดยอาศัยการสนับสนุนจากนโยบายภาครัฐ สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยและผู้ประกอบการขนาดใหญ่ที่หันมาสร้าง Startup รุ่นใหม่ที่วัดกันที่ความสามารถไม่ใช่ขนาด ที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ประกอบการใหม่เหล่านี้ไม่ได้ติดยึดกับรูปแบบทางธุรกิจในอดีต แต่ความสำเร็จของพวกเขานั้น มาจากวิทยาการ นวัตกรรม และรูปแบบทางธุรกิจที่สามารถตอบสนองผู้บริโภคได้ดีกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบทางธุรกิจที่อาศัยการสนับสนุนจากเทคโนโลยี อินเดียเป็นอีกประเทศ

หนึ่งที่ความโดดเด่นแห่งวิทยาการและบุคลากร โดยเฉพาะด้าน IT และดิจิทัล สามารถผลักดันให้ผู้ประกอบการอินเดียก้าวสู่ระดับผู้นำในเอเชีย ซึ่งจากการจัดอันดับธุรกิจที่มีผลประกอบการดีเด่นแห่งเอเชียของ Nikkei ผู้ประกอบการอินเดียสามารถอยู่ใน top 30 ของ Nikkei 300 ถึง 10 อันดับ สูงกว่าชาติใด ๆ ในเอเชีย

ในโลกข้างหน้า เทคโนโลยี นวัตกรรม และรูปแบบทางธุรกิจที่เฉียบคม คือ อาวุธสำคัญที่นักรบเศรษฐกิจในโลกแห่งอนาคตจะต้องมี อินเทอร์เน็ต IOT big data และ AI กำลังเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการตอบสนองความต้องการที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงเร็วของผู้บริโภคยุคใหม่ รูปแบบทางธุรกิจที่ปรับตัวได้เร็ว เข้าถึงตรงผู้บริโภค เพื่อสนองความต้องการที่ยังไม่ถูกเติมเต็มกำลังเข้ามาแทนที่รูปแบบธุรกิจดั้งเดิม ขนาดอาจจะไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญอีกต่อไป ทั้งนี้ขนาดอาจเป็นข้อจำกัดเสียด้วยซ้ำ หากขาดซึ่งปัจจัยข้างต้น โดยทาง Nikkei Asian Review ฉบับล่าสุดได้รายงานข้อเท็จจริงที่ว่า บริษัทขนาดใหญ่ทั้งหลายที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ยังคงมีความเชื่องช้าในการมุ่งลงทุนสู่อนาคต ซึ่งทำให้นักลงทุนขาดความมั่นใจในศักยภาพแห่งอนาคต และส่งผลกระทบต่อการเติบโตของราคาหุ้นในที่สุด ในทางตรงข้ามบริษัทยักษ์ใหญ่ที่สามารถขยับตัวเร็ว มุ่งลงทุนพัฒนาทางวิทยาการเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่กลับสามารถดำรงความเป็นผู้นำและขยายอาณาจักรธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและมีผลประกอบการโดดเด่นอย่างน่าทึ่ง และนี่จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่รัฐบาลไทยตั้งใจและมุ่งมั่นอย่างยิ่งที่จะสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับภาคเอกชนไทย ในด้านหนึ่งต้องการผลักดันให้บริษัทขนาดใหญ่ของไทยให้มีความเข้มแข็งในเชิงเทคโนโลยีและการค้นคว้าวิจัย และสามารถเพียงพอที่ก้าวสู่การแข่งขัน

ในระดับโลก ปัจจุบันไทยมีบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่และกลางที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อยู่ประมาณ 500 กว่าบริษัท ซึ่งรัฐบาลต้องการให้บริษัทเหล่านี้พัฒนายกระดับความเข้มแข็งขึ้นไปอีก โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเตรียมพร้อมสู่ยุคดิจิทัล ในขณะเดียวกันก็ต้องการเปลี่ยนแปลงภาค SMEs ของไทยที่ยังอ่อนแอและไม่ทันกับความเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและรูปแบบใหม่ การดำเนินธุรกิจในโลกข้างหน้า และที่สำคัญที่สุดเราต้องการสร้างธุรกิจ Startup พันธุ์ใหม่ทั้งด้านเกษตร อุตสาหกรรม creative และ Digital Economy ทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการที่เข้าถึงเทคโนโลยี เข้าใจและสามารถพัฒนารูปแบบให้เป็นรูปแบบทางธุรกิจยุคใหม่ที่สามารถแข่งขันได้ในโลกแห่งอนาคต แน่นอนที่สุด ความฝันนี้จะเป็นความจริงได้ก็ด้วยการพัฒนาอย่างบูรณาการและด้วยความร่วมมือและสนับสนุนจากมิตรประเทศของเรา การเดินทางของผมไปญี่ปุ่นครั้งที่ผ่านมา ผมได้รับกำลังใจและการสนับสนุนจากท่านเลขาธิการครม. ท่านสึกะ และท่านรมว. กระทรวง METI เป็นอย่างดี ซึ่งท่านรมว. ได้ลงนามความร่วมมือกับ รมว. อุตสาหกรรมของไทยในการร่วมพัฒนา EEC การชักชวนธุรกิจในอุตสาหกรรมเป้าหมายและการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนา SMEs ไทย ท่านจะเดินทางมาไทยด้วยตนเองพร้อมเคดันเรนและกลุ่มธุรกิจเอกชนญี่ปุ่นจำนวนหนึ่ง เพื่อพบปะภาครัฐและภาคเอกชนในช่วงต้นเดือนกันยายนที่จะถึงนี้

ปัจจัยประการสุดท้าย ที่ผมคิดว่าสำคัญที่สุดและยากลำบากที่สุดที่จะให้ได้มานั่นคือ ความเป็นเอกภาพและพลังผนึกในสังคม

เราลองย้อนไปดูอดีต ถ้าจะถามว่าอะไร คือ เหตุแห่งความสำเร็จของญี่ปุ่น ในความเห็นของผมชัดเจนอย่างยิ่ง ความร่วมมือเป็นอันหนึ่งเดียวกันระหว่างภาครัฐและเอกชนของญี่ปุ่น ในการกำหนดทิศทางการก้าวเดินทางยุทธศาสตร์ และพลังการขับเคลื่อนที่ทรงพลังจากเอกภาพของคนในชาติ ทำให้ญี่ปุ่นสามารถสร้างความมหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจอย่างยิ่งใหญ่ในอดีต และในบัดนี้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวก็กำลังเกิดขึ้นที่ประเทศจีน และได้ทำให้จีนสามารถสร้างมหัศจรรย์ทางเศรษฐกิจในห้วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา การก้าวนำเชิงยุทธศาสตร์ของภาครัฐ การออกนโยบายที่สร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน บวกเข้ากับความสามารถของภาคเอกชน ภายใต้บรรยากาศที่เป็นปึกแผ่นและมีเอกภาพ

อันต่อเนื่อง แม้จะอยู่ในระบอบการเมืองที่ตะวันตกจะไม่เห็นพ้อง แต่กลับทำให้จีนสามารถก้าวกระโดดได้อย่างน่ามหัศจรรย์

ในยามที่โลกเต็มไปด้วยความตึงเครียดจากความขัดแย้ง ความเป็นเอกภาพและความเป็นปึกแผ่นทางสังคม กำลังเป็นตัวชี้วัดใหม่ของประเทศที่จะเป็นดาวจรัสแสงแห่งอนาคต Eurasia Group บริษัทที่ปรึกษาด้านการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเมืองที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ที่นักลงทุนทั้งหลายติดตามบทวิเคราะห์เพื่อการลงทุนได้ตีพิมพ์บทวิเคราะห์เมื่อเร็ว ๆ นี้ว่า นักลงทุนกำลังหันหลังให้กับประเทศที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งภายใน เพราะประเทศเหล่านี้ล้วนประสบความชะงักงันในการพัฒนาประเทศ เพราะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการดับไฟแห่งความขัดแย้งในบ้าน โดยยกตัวอย่างกรณีที่ทั้งเยอรมนีและสหรัฐฯ ต่างเผชิญกับข่าวลือการแทรกแซงการเลือกตั้งของรัสเซีย แต่ข่าวลือนั้นไม่มีผลใด ๆ กับสังคมเยอรมนีเลย ในขณะที่การเมืองในประเทศของสหรัฐฯ แตกแยกอย่างรุนแรง หรือในกรณีของอินเดียที่ผู้นำอินเดียสามารถเดินสายในต่างประเทศเพื่อสร้างความน่าสนใจของอินเดียได้อย่างมีพลัง ก็เพราะสามารถสร้างความเป็นเอกภาพในประเทศได้อย่างมั่นคง บทวิเคราะห์บทนี้ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ทั้งเยอรมนีและอินเดียกำลังเป็นประเทศที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ ไม่ใช่เพียงเพราะขนาดเศรษฐกิจ แต่เป็นเพราะความเป็นปึกแผ่นทางสังคม และเอกภาพในประเทศ ซึ่งสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยที่จะไปลงทุนเมื่อเทียบกับประเทศที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งภายใน นี่คือเหตุผลสำคัญที่รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญสูงสุดต่อการลดความขัดแย้งในสังคมและพยายามสร้างพลังร่วมในบ้านเมืองเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปของประเทศให้เกิดผล ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ผลักดันแนวทางที่เราเรียกว่าประชารัฐ เพื่อนำพลังร่วมระหว่างภาครัฐ เอกชนและประชาชนมาใช้ในการขับเคลื่อนในทุกมิติ แม้จะอยู่ในช่วงเริ่มต้น แต่แนวทางดังกล่าวก็เป็นที่ยอมรับและกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว รัฐบาลในขณะนี้พยายามดึงพลังของเครือข่ายภาคประชาชนที่กระจายอยู่ทั่วประเทศให้มาร่วมกับภาคเอกชนทั้งไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์กว่า 500 บริษัทเพื่อสร้างพลังร่วมในการปฏิรูปประเทศ ไม่ว่าทางเศรษฐกิจ สังคม หรือแม้แต่ทางการเมือง ผมมีความเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าพลังแห่งประชารัฐนี้จะเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ที่จะทำให้ประเทศมีความเข้มแข็งและสามารถก้าวไปสู่จุดหมายได้สำเร็จ

ท่านผู้มีเกียรติครับ ในยุคสมัยที่นโยบาย America First กำลังเป็น disruptive factor อันสำคัญต่อดุลยภาพของการเมืองและเศรษฐกิจโลก และนำมาซึ่งความไม่แน่นอนและความหวั่นไหวไปทั่วทุกหนแห่ง และในขณะที่โลกในยุคที่เทคโนโลยี คือ disruptive factor สำคัญที่สามารถเปลี่ยน landscape แห่งการแข่งขันและเปลี่ยนเงื่อนไขแห่งความสำเร็จได้อย่างสิ้นเชิง ผู้รู้เท่าทันวิทยาการ ผู้รู้เท่าทันสถานการณ์ และเตรียมพร้อมไม่เพียงการเผชิญหน้า แต่สามารถใช้ประโยชน์จากมันเท่านั้น คือ ผู้ชนะ โอกาสกำลังขยับจากโลกตะวันตกสู่โลกตะวันออก ประเทศที่มีความเป็นเอกภาพ มีภาครัฐที่สามารถและภาคเอกชนที่เข้มแข็งและเตรียมพร้อมสร้างตนสู่อนาคต คือ ผู้ที่จะสำเร็จและสามารถก้าวสู่แถวหน้าของการพัฒนา ในทางตรงข้ามประเทศที่หลับใหลยึดติดกับอดีตและอุดมไปด้วยภาคเอกชนที่ขาดเขลา ล้าหลัง ไม่กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง ก็คงต้องขอแสดงความเสียใจล่วงหน้าว่า ไม่เพียงแต่ท่านจะไม่สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่กำลังมาถึง แต่กลับจะต้องเผชิญกับความเสื่อมและความถดถอยอย่างยากที่จะหลีกเลี่ยง โอกาสเป็นของผู้กล้าและเตรียมพร้อมแล้วเท่านั้น ฉะนั้นการที่ Nikkei จัดงานในวันนี้ขึ้นมา จึงต้องถือว่าสอดคล้องอย่างยิ่งทั้งหัวข้อและจังหวะเวลาเพื่อเตือนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งหลายแห่งเอเชียให้ตระหนักรู้และเตรียมตัว

อบอุ่นกับ สายสัมพันธ์ ไทย - ญี่ปุ่น ครบ 130 ปี

เมื่อเอ่ยถึงญี่ปุ่น เราก็มักจะนึกถึงอาหารญี่ปุ่นที่แสนอร่อย สถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามน่าตื่นตาตื่นใจ โดยเฉพาะในช่วงฤดูดอกซากุระบานและฤดูใบไม้เปลี่ยนสีที่มีอากาศเย็นสบาย เหมาะแก่การไปพักผ่อน แช่ออนเซ็น วัฒนธรรมประเพณีที่งดงาม และมีเสน่ห์ อัธยาศัยไมตรีและความสุภาพนุ่มนวลของคนญี่ปุ่น ตลอดจนดารานักร้องที่เปี่ยมไปด้วยพรสวรรค์ อาจกล่าวได้ว่า คนไทยเรามีความรู้สึกชื่นชมและมีใจผูกพันกับประเทศญี่ปุ่นไม่มากก็น้อยมาเป็นเวลานานแล้ว

ในความเป็นจริง สายสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นนั้นมีประวัติศาสตร์อันยาวนานและมีความใกล้ชิดกันอย่างแนบแน่น นักเรียนเก่าญี่ปุ่นหลายคนได้กล่าวเป็นเสียงเดียวกันว่าคนญี่ปุ่นเองก็มีความรู้สึกที่ดีมากต่อคนไทยและประเทศไทยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นอาหารไทยที่มีรสชาติที่หลากหลาย โบราณสถานและศิลปหัตถกรรมของไทยที่งดงามวิจิตรตระการตา หรือแม้แต่รอยยิ้มที่เป็นมิตรและสะท้อนถึงความจริงใจเป็นกันเองของคนไทย กลุ่มคนญี่ปุ่นที่เป็นแฟนคลับเมืองไทย ก็คอยเฝ้าติดตามผลงานของศิลปินดาราและนักร้องชาวไทยอย่างเหนียวแน่นไม่แพ้กัน สายสัมพันธ์ไทย - ญี่ปุ่นนับวันจึงมีแต่จะใกล้ชิดและแน่นแฟ้นกันมากขึ้นเรื่อย ๆ

งานฉายภาพยนตร์ไทย รอบพิเศษ เรื่อง “แฟนเดย์ แฟนกัน แค่วันเดียว” ณ เมืองซัปโปโร จังหวัดฮอกไกโด

โดยในปี 2560 เป็นปีที่ครบรอบ 130 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - ญี่ปุ่น กระทรวงการต่างประเทศของไทยและญี่ปุ่นรวมทั้งหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองโอกาสสำคัญดังกล่าวตลอดทั้งปี โดยมีทั้งกิจกรรมที่ฝ่ายไทยจัดขึ้นที่ประเทศญี่ปุ่น อาทิ การนำภาพยนตร์ไทย “แฟนเดย์ เป็นแฟนกันแค่วันเดียว” ซึ่งถ่ายทำที่เมืองซัปโปโร จังหวัดฮอกไกโด ไปฉายในงาน Osaka Asian Film Festival นครโอซากา และที่เมืองซัปโปโร จังหวัดฮอกไกโด

เมื่อเดือนมีนาคม 2560 และการจัดงานเทศกาลไทยที่กรุงโตเกียว นครโอซากา เมืองนาโกยา เมืองเซนได และจังหวัดชิสึโอะกะ เมื่อเดือนพฤษภาคม มิถุนายน และสิงหาคม 2560 ซึ่งมีการจัดนิทรรศการในโอกาสครบรอบ 130 ปี ความสัมพันธ์ไทย - ญี่ปุ่น อย่างยิ่งใหญ่อีกด้วย รวมจำนวนผู้เข้าร่วมทุกงานไม่ต่ำกว่า 700,000 คน ขณะที่ฝ่ายญี่ปุ่นก็จัดงานที่ประเทศไทยด้วย เช่น งาน Japan Expo in Thailand ที่ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ 2560 และล่าสุดที่ห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน เมื่อต้นเดือนกันยายนที่ผ่านมา ตลอดจนการนำการแสดงและนิทรรศการของญี่ปุ่นมาจัดแสดงที่ประเทศไทย ซึ่งทำให้ประชาชนของทั้งสองฝ่ายได้มาพบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและคึกคักสำหรับทั้งสองประเทศเป็นอย่างมาก

ภาพบรรยากาศ
การแสดงวัฒนธรรม
ในงานเทศกาลไทย
ณ กรุงโตเกียว
ครั้งที่ 18

กิจกรรมที่สำคัญและน่าจับตาอย่างยิ่ง คือ กิจกรรมไฮไลท์ที่กระทรวงการต่างประเทศของไทยและญี่ปุ่นร่วมมือกันจัดขึ้นทั้งที่ไทยและญี่ปุ่น ในวันที่ 26 กันยายน 2560 ซึ่งตรงกับวันครบรอบ 130 ปีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย - ญี่ปุ่น นั่นคือ การจัดงานแสดงดนตรีคลาสสิกโดยวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพในพระราชูปถัมภ์ฯ ที่ Suntory Hall กรุงโตเกียว โดยความร่วมมือระหว่างสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว กับฝ่ายญี่ปุ่น ไม่เพียงเท่านั้น

งานแสดงดนตรี
คลาสสิกโดยวงดุริยางค์
ซิมโฟนีกรุงเทพ
ในพระราชูปถัมภ์ฯ
ที่ Suntory Hall
ณ กรุงโตเกียว

ในวันเดียวกันที่กรุงเทพฯ ก็มีการจัดงานเปิดตัวนิทรรศการ "วิเทศไมตรี 130 ปี ไทย - ญี่ปุ่น" ที่อาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน ซึ่งมีผู้แทนระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองฝ่ายเข้าร่วม โดยในนิทรรศการดังกล่าว ผู้เข้าร่วมงานได้เพลิดเพลินกับสื่อมัลติมีเดียหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพและคลิปวีดิทัศน์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย - ญี่ปุ่น ทั้งในระดับพระราชวงศ์ รัฐบาล และประชาชน และที่สำคัญ

ในส่วนของนิทรรศการความสัมพันธ์ระดับประชาชน มีการจัดแสดงการแลกเปลี่ยนระหว่างกันในด้านอาหาร ศิลปะและวัฒนธรรม การ์ตูนและแอนิเมชัน ซึ่งผู้เข้าชมได้พบกับตัวการ์ตูนญี่ปุ่นน่ารักสุดฮิตที่โด่งดังในไทยมากมาย เช่น โดราเอมอน วันพีซ และคุมะมง รวมทั้งตัวการ์ตูนของไทยยุคใหม่ที่โด่งดังในญี่ปุ่น เช่น มะม่วงจัง และ Bloody Bunny นอกจากนี้ยังมีมุมศิลปินนักร้อง ซึ่งผู้เข้าชมจะได้ชมภาพผลงานของศิลปินขวัญใจคนไทยที่มีผลงานในญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นเจมส์ จิรายุ และแสตมป์ อภิวัชร์ ฯลฯ และกลุ่มศิลปินที่ก่อตั้งขึ้นจากวงไอดอล AKB48 ของญี่ปุ่นที่ประเทศไทย นั่นคือ BNK48

ความน่าสนใจของนิทรรศการนี้ยังรวมถึงการนำเสนอภาพยนตร์และละครของไทยหลายเรื่องหลายอรรถรสทั้งที่ถ่ายทำในญี่ปุ่นและภาพยนตร์ญี่ปุ่นที่ถ่ายทำในประเทศไทย และที่ร่วมมือกันสร้างเป็นโปรเจกต์ระหว่างทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ ยังมีมุมกิจกรรมกีฬาและเทคโนโลยีล้ำยุค ซึ่งผู้เข้าร่วมงานสามารถถ่ายภาพร่วมสนุกกันได้อย่างจุใจในงานเดียว ทุกคนที่มางานนี้ต่างเห็นพ้องกันว่า นอกจากจะได้ความรู้สึกดี ๆ สัมผัสได้ถึงมิตรไมตรีไทย - ญี่ปุ่นแล้ว ยังทำให้ไทย - ญี่ปุ่นได้รู้จักซึ่งกันและกันมากขึ้นอีกด้วย

ติดตามคลิปข้อมูลนิทรรศการ รวมทั้งข้อความในโอกาสพิเศษนี้จากศิลปิน - ดารา และบุคคลต่าง ๆ ได้ทาง YouTube ช่อง 130thThailandJapan

THAI FOOD

บอกเล่าความเป็นไทย ผ่านอาหาร

สัมภาษณ์และเรียบเรียงโดย กรองทอง สุขอร่าม
นักเขียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คุยกับเชฟชุมพล แจ้งไพร

แทบทุกชาติบนโลกรู้จักประเทศไทยผ่านเรื่องราวมากมาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติที่งดงาม วัฒนธรรม ประเพณี หรือประวัติศาสตร์ และที่ขาดไม่ได้เลย คือ “อาหารไทย”

“คนที่จะทำอาหารไทยได้อร่อยและดีที่สุดก็คือคนไทย” คือคำพูดของคุณชุมพล แจ้งไพร หรือ “**เชฟชุมพล**” เชฟอาหารไทยมือหนึ่งที่โด่งดังระดับโลก จากประสบการณ์ที่คลุกคลีกับแวดวงอาหาร รังสรรค์อาหารไทยเผยแพร่สู่ประเทศต่าง ๆ มานานกว่า 25 ปี วันนี้ เชฟชุมพลการันตีได้ว่า อาหารไทย คือ อาหารระดับโลก บทสนทนาของเชฟชุมพลในวารสารฉบับนี้ จะเป็นทั้งเรื่องเล่า คำแนะนำ และแรงบันดาลใจที่เป็นประโยชน์สำหรับคุณ

เชฟไทยที่เคยอยากเป็นนักการทูต

จากชื่อเสียงและประสบการณ์ของเชฟชุมพล หากให้คาดเดาชีวิตก็อาจคิดว่า เชฟมีความสนใจ ชื่นชอบ และเรียนด้านการทำอาหารมาตั้งแต่เด็ก แต่แท้จริงแล้ว จุดเริ่มต้นของการเข้ามาคลุกคลีกับวงการอาหารจนประสบความสำเร็จเช่นทุกวันนี้ มีจุดเปลี่ยนสำคัญในช่วงวัยรุ่น *"การทำอาชีพเชฟเป็นเรื่องที่ผมไม่ได้ตั้งใจ เพราะในตอนเด็กผมอยากเป็นนักการทูต ตั้งแต่ตอนนั้นก็มุ่งมั่นและตัดสินใจเรียนรัฐศาสตร์การทูต จนกระทั่งเกิดจุดพลิกผันตอนอายุประมาณ 18 ตอนนั้นผมเรียนอยู่ปี 3 ผมมีโอกาสได้ทำธุรกิจอยู่ตัวหนึ่ง แต่ขาดทุนเยอะมาก ก็เลยตัดสินใจว่าอยากจะย้ายไปทำงานที่ยุโรป ตอนนั้นทำอยู่ได้ประมาณ 3 เดือน ทางเจ้าของร้านอาหารก็สนใจอยากให้เราทำต่อ ขอให้เซ็นสัญญาอีก 3 ปี ใจหนึ่งก็รู้สึกว่าอยากกลับมาเรียนมากกว่า แต่อีกใจก็มองว่าเป็นโอกาสที่ดี สุดท้ายก็ตัดสินใจอยู่ช่วยต่ออีก 1 ปี และหลังจากนั้นก็เลยตัดสินใจว่าจะเดินทางในสายอาชีพเชฟ จากวันนั้นถึงวันนี้ก็ประมาณ 25 ปีแล้วครับ"* เชฟชุมพลเล่าย้อนถึงจุดเริ่มต้น

ความสำเร็จที่เชฟทำได้ ใช้ทั้งพรสวรรค์ และพรแสวง

การทำอาหารและศิลปะมีความคล้ายคลึงกัน ละเอียดอ่อน หลากรส หลายความรู้สึก คนที่จะทำงานตรงนี้ได้ดีและประสบความสำเร็จได้ จึงไม่ใช่แค่ทำตามสูตร ตามขั้นตอนให้เสร็จสิ้นแล้วจบ หว่าต้องใส่ใจทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเป็น "มืออาชีพ" เชฟชุมพลให้มุมมองว่า

"การทำอาหารต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่างครับ จะว่ามีพรสวรรค์ก็ใช่ เพราะต้องมีพรสวรรค์ในการชิมและนอกเหนือจากนั้นก็คือพรแสวง ที่เราต้องสนใจในทุกรายละเอียดเพราะถ้าเราทำอาหารแต่ไม่สนใจองค์ประกอบอื่น ๆ ก็เป็นไปไม่ได้เลยที่จะทำอาหารออกมาได้ดีและประสบความสำเร็จ และที่สำคัญคือ ต้องคิดเสมอว่าสิ่งที่เรากำลังทำคือสิ่งที่มีค่า ต้องให้ความสนใจ หมั่นเรียนรู้ฝึกฝน และต้องวิเคราะห์ให้เป็นว่าอาหารชนิดนี้ทำไมมีกลิ่นแบบนี้ รสชาติแบบนี้ ทำไมต้องมีวิธีทำแบบนี้ซึ่งผมมองว่าเป็นจุดสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย

บางครั้งเคยคิดไหมว่าทำไมเมนูเดียวกัน คนหนึ่งทำแล้วรสชาติแบบนี้ แต่อีกคนทำออกมาแล้วไม่เหมือนกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นสูตรเดียวกัน เชฟที่ดีต้องหาเหตุผลมาสนับสนุนในสิ่งต่าง ๆ ได้ ต้องอาศัยการทำบ่อย ๆ ฝึกบ่อย ๆ จนเคยชิน และผมมองว่าองค์ประกอบของการทำอาหาร คือ อร่อยและมีคุณภาพ ซึ่งก็ไม่ใช่สิ่งที่ง่าย ดังนั้น ต้องอาศัยความรู้ความสามารถที่จะวิเคราะห์ได้ รู้จริง รู้ลึก ซึ่งต้องฝึกและสะสมประสบการณ์ มันถึงจะดึงออกมาใช้ได้อย่างถ่องแท้

สรุปคือ การเป็นเชฟที่ดีเกิดจากหลายองค์ประกอบครับ เรียกว่าต้องมีทั้งพรสวรรค์ พรแสวง และความอดทน หมั่นฝึกฝนเยอะ ๆ กว่าจะประสบความสำเร็จได้"

อาหารไทย เดินทางไปทุกแห่งหนบนโลกใบนี้

จากประสบการณ์กว่า 25 ปีของเชฟชุมพลที่เดินทางไปทำอาหารไทยเผยแพร่สู่ประเทศต่าง ๆ แล้วกว่า 30 ประเทศทั่วโลก มุมมองและข้อมูลเกี่ยวกับอาหารไทยของเชฟน่าจะทำให้คนไทยดีใจอยู่ไม่น้อย

"การเปรียบเทียบอาหารไทยเมื่อ 20 กว่าปีที่แล้วกับตอนนี้ต่างกันนะครับ วันนี้ ในนามคนไทยทุกคนน่าภูมิใจที่อาหารไทยของเราเป็นหนึ่งในสามอันดับของโลกแล้ว คำนิยามของผมคือ "It's not only for Thai people" อาหารไทยคืออาหารที่คนทั่วโลกนิยมชมชอบ อยากที่จะลิ้มลอง อยากจะชิม เพราะฉะนั้น ถ้าเทียบกับ 20 กว่าปีก่อนกับวันนี้ เราไม่ได้เป็นรองฝรั่งเศส ไม่ได้เป็นรองอิตาเลียน ดังนั้น อาหารไทยเราถือเป็น World's most popular cuisine เลยก็ว่าได้

ในต่างประเทศเมื่อ 25 ปีที่แล้วมีร้านอาหารไทยอยู่ไม่กี่ร้านทั่วโลก แต่ทุกวันนี้มีมากกว่าสองหมื่นร้านทั่วโลก ประเทศที่มีร้านอาหารไทยมากที่สุด คือ อเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเยอรมนี ตอนนี้ร้านอาหารไทยไม่ได้มีแค่ในยุโรป อเมริกา หรือเอเชียเท่านั้น แต่ยังไปถึงแอฟริกา ลาตินอเมริกา ผมมีโอกาสเดินทางไปที่กรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา ที่นั่นก็ยังมีร้านอาหารไทย ดังนั้นผมบอกได้เลยว่า วันนี้ อาหารไทยอยู่ทุกมุมของโลก ทุกทวีปของโลกแล้ว"

เมนูไทยแท้ ไม่มีใครเทียบแทน

เมื่อขึ้นชื่อว่าอาหารไทยแล้ว ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกเมนูเป็นอาหารไทยแบบต้นตำรับทั้งหมด เพราะเมืองไทยก็ได้รับอิทธิพลด้านอาหารจากประเทศต่าง ๆ และนำมาปรับประยุกต์ในการปรุงจนรสชาติถูกปาก เกิดเป็นความคุ้นชินและจดจำมาอย่างยาวนาน แต่เมนูที่เป็นตำรับไทยแท้ ๆ ก็มีเช่นกัน เชฟชุมพลเล่าเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างเพลิดเพลินว่า

*“อาหารไทยที่สื่อความเป็นไทยได้มากที่สุด คือ แกง เพราะว่าในบันทึกตั้งแต่สมัยสุโขทัย หลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงที่กล่าวถึงเรื่องข้าวหม้อ แกงหม้อ คือสมัยก่อนคนไทยนิยมทำข้าวหม้อ แกงหม้อ ซึ่งการต้มแกงของคนไทยโบราณ มีทั้งแกงที่ใส่และไม่ใส่กะทิ แล้วก็ค่อย ๆ พัฒนาปรับเปลี่ยนมาเรื่อย ๆ แต่แกงที่เป็นของไทยแท้เลยก็คือ **“แกงส้ม”***

ซึ่งแกงส้มเป็นของคนไทยทุกบ้าน ไม่ว่าจะในต่างจังหวัดหรือในเมืองก็นิยมทำแกงส้ม ซึ่งในแกงส้มมีประโยชน์ที่หลากหลาย เพราะส่วนผสมของสมุนไพรทั้งพริก หอม กะปิ ฯลฯ บางคนก็อาจใส่กระชายลงไปด้วย เมื่อใส่เครื่องสมุนไพรทั้งหมด แล้วจึงปรุงรสด้วยน้ำปลา น้ำตาลมะพร้าว บางทีก็นิยมใช้น้ำส้มมะขามหรืออย่างในแกงส้มใต้ก็เปลี่ยนไปใช้ส้มแขกบ้าง บางทีก็เป็นน้ำมะนาวบ้าง ซึ่งส่วนผสมเหล่านี้ล้วนมีวิตามินทั้งหมด และเข้ากันได้ดีกับผักทุกชนิดและเนื้อสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นปลา หรือกุ้งผมว่านี่แหละคือเมนูที่เป็นตัวแทนของประเทศไทยจริง ๆ”

"อีกเมนูที่อยากกล่าวถึง คือ ***แกงมัสมั่น*** *ที่ทุกคนทั่วโลกรู้จัก ซึ่งแกงมัสมั่นต้องใช้เครื่องปรุงถึง 25 อย่าง และเป็นตัวแทนของอาหารที่ได้รับวัฒนธรรมมาจากอินเดีย ส่วนแกงส้มเป็นตัวแทนของอาหารพื้นบ้านของไทยแท้ ๆ ที่ใช้เครื่องปรุงไม่เกิน 10 อย่าง แต่ทั้งสองเมนูก็มีความลงตัวแบบพอดี*

อาหารไทยได้รับอิทธิพลมาจากสามวัฒนธรรมใหญ่ ๆ คือ จีน อินเดีย ขอมโบราณ และวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่เข้ามาเติมเล็กน้อยเพื่อความสมดุล ซึ่งผมมองว่าตรงนี้ทำให้อาหารไทยมีเอกลักษณ์และรสชาติกลมกล่อม ครบรสทั้งเปรี้ยว เค็ม หวาน เผ็ด มันในตัวเอง เพราะเราเป็นประเทศที่สามารถรับทุกวัฒนธรรมแล้วนำมาปรับให้ลงตัว อย่างเช่น ผัดไทย ซึ่งแท้ที่จริงไม่ใช่ของคนไทยตั้งแต่ดีต แต่เรารับวัฒนธรรมการผัดก๋วยเตี๋ยวจากเมืองจีนและนำมาปรับเป็นผัดไทย เป็นต้น

ผมเปรียบอาหารไทยเป็นเหมือนวงซิมโฟนีออร์เคสตราครับ ที่มีเครื่องดนตรีหลายตัวถูกเรียงลำดับไว้อย่างชัดเจน ยกตัวอย่างแกงมัสมั่นที่มีเครื่องปรุงถึง 25 ชนิด ก็เหมือนเครื่องดนตรีที่แต่ละตัวที่ให้กลิ่นและรสที่ต่างกันแต่พอใส่ด้วยกันแล้วลงตัว นี่แหละครับ เอกลักษณ์ของอาหารไทย"

โอกาสทอง
ที่ต้อง Back to the Basic

เมื่ออาหารไทยก้าวสู่ระดับโลก ย่อมหมายถึงโอกาสทองที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่นกัน ทว่าธุรกิจอาหารก็เรียกได้ว่า "ปราบเซียน" แม้อาหารคือหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มนุษย์ขาดไม่ได้ แต่ร้านอาหารที่อยู่ได้ล้วนต้องผ่านบททดสอบมากมาย

"โอกาสทองมีตลอดเวลาแต่ก็ต้องเข้าใจว่า ธุรกิจอาหารไทยไม่ได้หอมหวนเฉพาะคนไทย แต่ยังหอมหวนไปถึงนักลงทุนรายใหญ่โดยเฉพาะเมืองจีน ซึ่งกำลังนิยมมาก จากประสบการณ์ที่ผมอยู่กับอาหารไทยมาทั้งชีวิต ได้เห็นอาหารไทยในทุกรูปแบบ ทั้งอาหารไทยโบราณ อาหารไทยราชสำนัก อาหารไทยชาวบ้าน อาหารไทยริมทาง ฯลฯ ในวันนี้เมื่อต่างชาติรู้จักอาหารไทยแล้ว ต่อไปคืออยากจะรู้จักมากขึ้น อยากจะรู้ว่ารสชาติดั้งเดิมเป็นอย่างไร วัตถุดิบดั้งเดิมเป็นอย่างไร อาหารไทยแท้คืออะไร มุมมองของผมคือ อาหารไทยจะ "Back to the Basic" กลับมาหาความเป็นต้นตำรับมากขึ้น ลองนึกดูว่า เมื่อสมัยก่อนเขาไม่มีเครื่องปรุงอะไรที่แปรรูป สะดวก แต่อร่อยเหมือนตอนนี้ เขาทำกันอย่างไร ปรุงกันอย่างไร อาหารถึงได้รสชาติอร่อยขนาดนั้น เพราะฉะนั้น ในมุมมองของผมวันนี้ แนวโน้มของอาหารไทยไม่ใช่อาหารที่จะพัฒนาเป็นฟิวชั่น หรืออาหารที่ผสมผสานกับต่างประเทศมากขึ้น แต่จะกลับคืนสู่ความเป็นต้นตำรับ และอาหารไทยที่ดีที่สุดต้องเป็นอาหารที่มีคุณภาพ ทั้งวัตถุดิบ รสชาติ และความเป็นธรรมชาติที่สุด"

สร้างครัวไทย
ให้เป็นครัวโลก

ความอร่อยของอาหารไทยสร้างความประทับใจให้นานาชาติมาอย่างยาวนาน โครงการครัวไทยสู่ครัวโลกจึงเกิดขึ้นมากว่า 20 ปี เพื่อผลักดันให้แวดวงอาหารไทยก้าวสู่ระดับโลกอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ต้นน้ำยันปลายน้ำ ทั้งบุคลากร วัตถุดิบ เครื่องปรุง ธุรกิจร้านอาหาร ฯลฯ เชฟชุมพล หนึ่งในผู้ขับเคลื่อนได้เล่าให้ฟังเกี่ยวกับผลตอบรับของโครงการนี้ว่า

*“วันนี้กระทรวงการต่างประเทศถือเป็นเจ้าภาพใหญ่ในการสนับสนุนโครงการครัวไทยสู่ครัวโลกที่ทำมาตลอด 20 กว่าปี ผมบอกได้เลยว่าโครงการครัวไทยสู่ครัวโลกนั้นไม่ใช่แค่การทำให้อาหารไทยไปเป็นอาหารของโลก แต่คือการทำให้ประเทศไทยเป็นครัวของอาหารทุกชาติทั่วโลก ด้วยสภาพแวดล้อมของบ้านเราที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยวัตถุดิบนานาชนิด ส่วนผสมสำหรับการปรุงอาหารต่าง ๆ ทั้งเนื้อสัตว์ อาหารทะเล สมุนไพร ผัก ผลไม้ ฯลฯ และที่ผมเห็นได้ชัดเลยคือทุกวันนี้เพื่อน ๆ ชาวต่างชาติของผมที่เป็นเชฟระดับมิชลินสตาร์ใช้ตะไคร้ พริกขี้หนู พริกไทยอ่อน น้ำปลา กะทิ มะกรูด และเครื่องปรุงต่าง ๆ ของประเทศไทยทั้งหมด จึงเรียกได้ว่าตอนนี้ส่วนผสมของประเทศไทยไม่ได้ทำแค่อาหารไทยเพียงอย่างเดียว แต่ยังเข้าไปเป็นส่วนผสมในเมนูอื่น ๆ อย่างเช่นเครื่องดื่มค็อกเทล ม็อคเทล ฯลฯ เพราะฉะนั้น **การผลักดันอาหารไทยให้เป็นอาหารของโลก วันนี้ในปี 2017 ผมคิดว่าผ่านแล้ว** ทุกคนในแวดวงอาหารนานาชาติรู้จักประเทศไทย รู้จักอาหารไทย ทุกคนชอบอาหารไทย แต่อย่าลืมว่า เราต้องนำเสนออาหารไทยในอีกหลายมิติ เช่น อาหารท้องถิ่น หรือ Local Cuisine น่าสนใจอย่างไร อาหารเหล่านี้เกิดจากวัฒนธรรมอะไร เราควรต้องสนับสนุนเผยแพร่ตรงนี้ เพราะวัฒนธรรมกับอาหารเป็นของคู่กัน และอาหารไทยในอนาคตคงไม่ได้อยู่แค่อาหารไทยที่เป็นแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่จะเริ่มเติบโตเหมือนอาหารญี่ปุ่นที่เข้ามาทำตลาดในประเทศไทย คือ มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่มากขึ้น เช่น ร้านอาหารอีสาน ร้านอาหารล้านนา ฯลฯ และต่อไปเราต้องนำเสนอสิ่งแปลกใหม่ เพื่อทำให้คนทั้งโลกรู้ว่าประเทศไทยและอาหารไทยมีอะไรที่น่าค้นหาอีกเยอะ และเราจะได้สนับสนุนและเผยแพร่กันต่อไป”*

เชฟนักการทูต
เผยแพร่ประเทศไทยผ่านอาหาร

กว่าจะมาถึงจุดที่ประสบความสำเร็จเช่นทุกวันนี้ได้ เชฟชุมพลต้องฝึกฝนและผ่านบททดสอบหลายลำดับขั้น สิ่งที่เชฟทำก็มีบทบาทคล้ายเป็นนักการทูตเช่นเดียวกับที่เคยอยากเป็นเมื่อครั้งวัยเรียน

"ผมมาถึงวันนี้และยืนอยู่จุดนี้ได้ก็รู้สึกภูมิใจมากนะครับ ที่ได้เดินทางไปเผยแพร่วัฒนธรรม ผมภูมิใจในฐานะที่เป็นคนที่มีโอกาสนำภูมิปัญญาของคนไทย อาหารไทยไปเผยแพร่ให้ชาวต่างชาติได้รู้จัก ได้สัมผัส และทำให้เขาได้รู้จริง ๆ ว่า อาหารไทยไม่ได้มีแต่รสเผ็ดอย่างเดียว หรือหวานอย่างเดียว ทำให้รู้ว่า คุณลักษณะที่แท้จริงของอาหารไทยคืออะไร เครื่องปรุงนี้ให้รสชาติอะไร เล่าถึงวัฒนธรรมให้เขารับรู้ เพราะเรามีวัฒนธรรมด้านอาหารมากมาย ทั้งทางภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ซึ่งล้วนก็มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างกัน นอกจากนั้น ยังมีอาหารไทยแบบบริมทางอาหารในราชสำนัก เรียกได้ว่าอาหารไทยมีความหลากหลายเป็นอย่างมาก แต่ถึงจะหลากหลายอย่างไร ท้ายที่สุด รสของอาหารไทยก็กลมกล่อมและลงตัวเสมอ" เชฟชุมพลกล่าวอย่างภูมิใจ

ฝากถึงผู้ที่ต้องการประสบความสำเร็จ
และผู้ที่ประสบความสำเร็จแล้ว

*"ผมอยากให้กำลังใจคนที่อยากเข้ามาในวิชาชีพเชฟอาหารไทย ผมคิดว่าคุณมาถูกทางแล้ว **คนที่จะทำอาหารไทยได้อร่อยและดีที่สุดก็คือคนไทย** แต่เรายังต้องเรียนรู้ ใฝ่รู้ ไปศึกษาเพิ่มเติมและฝึกฝนบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ และอยากให้ทุกคนมองเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญในส่วนนี้ อย่างน้อยการทำอาหารไทยก็จะช่วยสืบสานวัฒนธรรมของชนชาติไทย ถ้าทุกคนทำแบบนี้ รับรองว่าไม่ผิดหวัง ประสบความสำเร็จแน่นอน และต้องอย่าหวงวิชา เราต้องเผยแพร่ เพราะยิ่งคนทั่วโลกรู้จักวิธีทำอาหารไทยมากเท่าใด อย่างน้อยเวลาเขาทำอาหารไทยหนึ่งอย่าง แม้เขาจะหาวัตถุดิบได้ แต่อย่างน้อยเขาต้องซื้อของจากเมืองไทย 1 - 2 อย่างแน่นอน อีกเรื่องคือ อยากให้ทุกคนมีจรรยาบรรณในตัวเอง คือต้องทำอาหารคุณภาพ คุณภาพในที่นี้คือ รสชาติรวมถึงคุณภาพเรื่องชีวภาพด้วย ต้องตรวจสอบว่ามีสารตกค้างไหม สะอาดไหม กินแล้วท้องเสียหรือเปล่า การเป็นเชฟมืออาชีพ คุณต้องมีความรู้พวกนี้ทั้งหมด ถ้ามีความรู้ด้านนี้และรู้จริง ความสำเร็จก็จะอยู่ข้างหน้าคุณ"*

“ส่วนคนที่ประสบความสำเร็จแล้วก็อยากให้พัฒนาขึ้นไปอีก วงการอาหารก็เหมือนแฟชั่น หยุดอยู่กับที่ไม่ได้หรอกครับ ต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ที่ดีให้ผู้บริโภค เช่น ถ้าเขาทานต้มยำเบื่อแล้ว ก็ลองนำเสนอต้มแซ่บไก่บ้านบ้าง ผมมองว่าหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก รวมถึงในเอเชีย เขาพยายามจะยึดประเทศไทยเป็นต้นแบบด้านอาหาร พวกเขานำเสนอทุกอย่าง และทุ่มเทมาก เพราะฉะนั้น ผมคิดว่า ***เราคือผู้นำในการเผยแพร่อาหารของชนชาติตนเองไปสู่ตลาดโลก ประเทศไทยชัดเจนและมาถูกทาง ซึ่งเราก็ต้องพัฒนาและนำเสนอสิ่งใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ*** *ด้วยครับ”* เชฟชุมพล กล่าวทิ้งท้าย

นับจากวันนี้ ผู้ที่สนใจทำงานด้านอาหารไทยคงต้องพิถีพิถันและใส่ใจลงไปในแต่ละเมนูมากขึ้น เพื่อเพิ่มคุณภาพและเรื่องเล่าทางวัฒนธรรมผ่านอาหารให้สมกับที่ครัวไทยเป็นครัวระดับโลกอันน่าภูมิใจ

ETHIOPIAN

นักการทูตไทยในเอธิโอเปีย

ตอนที่ 7 เช่าสถานเอกอัครราชทูต

เรื่อง : พิมพ์พิรีย์ มณีรัตน์
กรมเอเชียตะวันออก

หลังจากคุณชวนใช้ชีวิตอยู่ในกรุงอัดดิสอะบาบา เอธิโอเปียอยู่ 1 เดือน และได้ผจญกับสิ่งที่ไม่คาดฝันมากมาย ในที่สุด คุณชวนก็ได้ฤกษ์สำรวจหาเช่าอาคารที่จะเป็นสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัดดิสอะบาบาและทำเนียบตามที่กระทรวงการต่างประเทศได้สั่งให้เร่งดำเนินการ

มาถึงตอนนี้ คุณชวนได้ทำความรู้จักกับนักการทูตต่างชาติประเทศอื่น ๆ จึงได้รับการแนะนำให้ติดต่อนายหน้าจัดหาอาคารสำนักงานและบ้านเช่าในเอธิโอเปีย แต่คุณชวนตระเวนดูบ้านเช่ามาหลายหลังก็ยังไม่พบบ้านที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นสถานเอกอัครราชทูตหรือทำเนียบเอกอัครราชทูต เนื่องจากอาคารที่เหมาะสมมีเงื่อนไขกำหนดไว้เยอะ เช่น ควรสามารถแยกระหว่างส่วนที่จะใช้เป็นห้องทำงานของสถานเอกอัครราชทูตกับส่วนที่เป็นห้องพักที่จะเป็นทำเนียบของท่านเอกอัครราชทูตและครอบครัว ควรมีห้องโถงใหญ่พอใช้จัดเลี้ยงรับรองแขก ควรมีห้องครัวใหญ่และห้องเตรียมอาหารสำหรับเวลามีงานเลี้ยง ควรมีโรงจอดรถยนต์หรือที่ว่างพอทำโรงรถสำหรับจอดรถยนต์ประจำตำแหน่งท่านเอกอัครราชทูต ควรมีห้องเก็บของ ห้องคนรับใช้ และควรมีรั้วรอบขอบชิด และที่สำคัญควรตั้งอยู่ในทำเลที่ดูแล้วสง่างามสมศักดิ์ศรีประเทศไทย

อย่างไรก็ดี ในปี 2507 กรุงอัดดิสอะบาบามีอาคารบ้านเรือนที่โก้หรูไม่มากนัก ทำให้ภายหลังจากดูอาคารมากว่า 10 หลัง นายหน้าก็บอกว่า ไม่มีบ้านจะให้ดูอีกแล้ว คุณชวนนิ่งอึ้งไปแล้วก็ถามซ้ำ นายหน้าก็ยืนยันว่าไม่มี เพราะบ้านหรือตึกสวยหรูล้วนแต่ไม่ว่างทั้งสิ้น ยกเว้นว่า คุณชวนจะยอมลดเงื่อนไขบางประการ คุณชวนลังเลแต่ก็ตอบตกลง

กรุงอัดดิสอะบาบา
เมืองหลวงและเมือง
ที่ใหญ่ที่สุดของเอธิโอเปีย
โดยมีประชากรจาก
หลากหลายภูมิภาค
อาศัยเป็นจำนวนมาก

สภาพภูมิประเทศของเอธิโอเปียตั้งอยู่ในทวีปแอฟริกาตะวันออก บริเวณจะงอยแอฟริกา (Horn of Africa)

นายหน้าจึงพาคุณชวนนั่งรถออกไปชานเมืองไม่ไกลจากย่านที่นักการทูตบางประเทศไปเช่าบ้านอยู่ ในบริเวณดังกล่าวมีบ้านหลังใหญ่มีบริเวณสวนสวยงามหลายหลังทำให้คุณชวนใจชื้น แต่รถยนต์ก็ผ่านบ้านสวย ๆ หลังแล้วหลังเล่าไม่มีท่าทีจะจอดเสียที

ในที่สุด รถก็ไปหยุดอยู่หน้าบ้านหลังใหญ่ปลายถนนที่ตั้งโดดเดี่ยวอยู่หลังเดียว เป็นบ้านสไตล์สถาปัตยกรรมทรงยุโรป มีสวนโดยรอบ สภาพบ้านและสวนเหมือนถูกทิ้งร้างมาแล้วสักพัก แต่ต้นไม้กับสนามหญ้าก็ยังดูดีอยู่ คุณชวนรู้สึกชอบบ้านหลังดังกล่าวขึ้นมาทันที แม้ว่ารอบข้างในขณะนั้นยังไม่มีเพื่อนบ้านและบรรยากาศจะแลดูวังเวงแปลก ๆ อยู่บ้าง แต่ตัวบ้านและบริเวณโดยรอบก็ดูโดดเด่นสง่างาม

เมื่อนายหน้าพาคุณชวนสำรวจภายใน คุณชวนพอใจเมื่อพบว่า บ้านมีห้องและพื้นที่ใช้สอยพอเพียงกับความต้องการ เหมาะสมทุกประการที่จะใช้เป็นสถานเอกอัครราชทูตและทำเนียบท่านเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัดดิสอะบาบา ในที่สุด คุณชวนก็พบบ้านที่สามารถจะเช่าเป็นสถานเอกอัครราชทูตฯ แล้ว

คุณชวนจึงถามนายหน้าว่า ทำไมไม่พามาดูบ้านหลังนี้แต่แรก นายหน้าทำสีหน้าเคร่งขรึมและตอบว่า เดิมบ้านหลังนี้เป็นของสามีภริยาเศรษฐีชาวอิตาเลียน ต่อมา สามีได้เสียชีวิตภริยาจึงต้องการย้ายกลับอิตาลี เพราะบ้านหลังนี้ค่อนข้างห่างไกลความเจริญในเมืองและที่ดินด้านหลังที่ติดกันเคยเป็นป่าช้า แม้ว่าปัจจุบันได้มีการย้ายป่าช้าออกไปแล้ว แต่ภริยาเศรษฐีก็บอกว่าอยู่แล้วรู้สึกเหงาวิเวกวังเวง หวาดกลัว จึงต้องการย้ายออกไปโดยเร็วที่สุด คุณชวนได้ยินก็ชั่งใจอยู่ชั่วครู่ก่อนตอบตกลงเพราะไม่เชื่อเรื่องผีสางแต่อย่างใด

สัปดาห์ต่อมา คุณชวนจึงตระเวนซื้ออุปกรณ์สำนักงาน เฟอร์นิเจอร์เครื่องใช้สำนักงานมาใส่ห้องชั้นล่างสถานเอกอัครราชทูตฯ และชั้นบนที่จะแบ่งเป็นทำเนียบท่านเอกอัครราชทูตฯ การได้รู้จักกับนักการทูตยุโรปในกรุงอัดดิสอะบาบา ทำให้คุณชวนสามารถสั่งซื้อสิ่งอุปโภคบริโภคผ่านแคตตาล็อกสินค้าที่สถานเอกอัครราชทูตยุโรปใช้เป็นประจำ แม้จะมีราคาสูงอยู่บ้าง แต่ก็ดีกว่าไม่มีเลย

คุณชวนได้ประกาศรับสมัครลูกจ้างท้องถิ่น 1 ตำแหน่งด้วย เนื่องจากต่อไปนี้ คุณชวนจะย้ายออกจากโรงแรมมานอนเฝ้าสถานเอกอัครราชทูต/ทำเนียบแล้ว ก็ควรจะมีลูกจ้างท้องถิ่นที่เดินทางไปเช้า - เย็นกลับเพื่อช่วยงานติดต่อด้านต่าง ๆ โดยตำแหน่งคือเสมียน คุณสมบัติ คือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า พูดภาษาอังกฤษได้ และเป็นชาย (เพื่อจะได้เดินทางไปทำงานสถานเอกอัครราชทูตที่อยู่ชานเมืองได้สะดวก)

ด้วยเวลารับสมัครสั้นมาก จึงมีผู้มาสมัครเพียง 5 คน ในจำนวนนี้ไม่มีใครจบปริญญาตรี จบเพียงแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานของเอธิโอเปีย และไม่มีใครพูดภาษาอังกฤษได้เลย คุณชวนลำบากใจแต่ก็ตัดสินใจเลือกนายแอ็บเน็ต (Abnet) ชายหนุ่มชาวพื้นเมืองวัย 20 กว่า ๆ ซึ่งอารมณ์ดี ยิ้มแย้มตลอดเวลา นายแอ็บเน็ตเป็นคนร่างเล็กแคระแกร็น แต่ก็เคลื่อนไหวคล่องแคล่วกุลีกุจอ รวมทั้งแลดูเป็นคนสุภาพ เนื่องจากตอบคำถามสัมภาษณ์ทุกคำด้วยคำว่า

เจเบนา (Jebena)
กาหม้อดินเผาที่มีฐาน
ทรงกลม นิยมนำมา
ใช้ในการชงกาแฟ
แบบเอธิโอเปียโบราณ

"Yes, mister" (ใช่ครับนาย) ก่อนจะพยายามพูดภาษาอังกฤษกระท่อนกระแท่น และใช้ภาษามืออธิบายเพิ่มเติม

เมื่อสถานเอกอัครราชทูตก็เช่าแล้ว ลูกจ้างท้องถิ่นก็มีแล้ว คุณชวนก็จัดแจงซื้อปืนไรเฟิลพร้อมกระสุนและโบกมืออำลาปิ่นโตไก่อบของโรงแรมแล้วเก็บกระเป๋าออกไปค้างอยู่ที่สถานเอกอัครราชทูตฯ โดยใช้ห้องเล็ก ๆ ที่ตั้งใจจะให้เป็นห้องพักแขกของท่านเอกอัครราชทูตฯ เป็นห้องนอนชั่วคราว เนื่องจากเฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและของแต่งทำเนียบต่าง ๆ ล้วนเป็นของมีมูลค่า แถมจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ไปแล้ว ถ้าสูญหายจะกลายเป็นปัญหา นอกจากนี้ การมานอนเฝ้ายามอยู่ที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ก็เป็นการประหยัดงบประมาณค่าเช่าโรงแรมของคุณชวนด้วย แม้จะลำบากกว่าอยู่โรงแรมพอสมควร แต่คุณชวนก็ได้กักตุนเสบียงเป็นอาหารกระป๋องจากเยอรมนีที่สั่งซื้อมาจากแคตตาล็อกเพื่อนสถานเอกอัครราชทูตยุโรป และวานให้นายแอ็บเน็ตคอยไปซื้อผักผลไม้สดมาให้บ้างเป็นครั้งคราว ทำให้อยู่ไปได้อย่างไม่ขัดสนนัก

สิ่งที่คุณชวนยังไม่รู้ก็คือ นอกเหนือจากความเป็นห่วงครุภัณฑ์ เฟอร์นิเจอร์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องใช้ไฟฟ้า และของตกแต่งทำเนียบว่าจะสูญหายหรือถูกปล้นขโมย ไม่ใช่เรื่องน่ากลัวเพียงอย่างเดียวที่คุณชวนจะต้องเผชิญหรอก

(โปรดติดตามตอนต่อไป...)

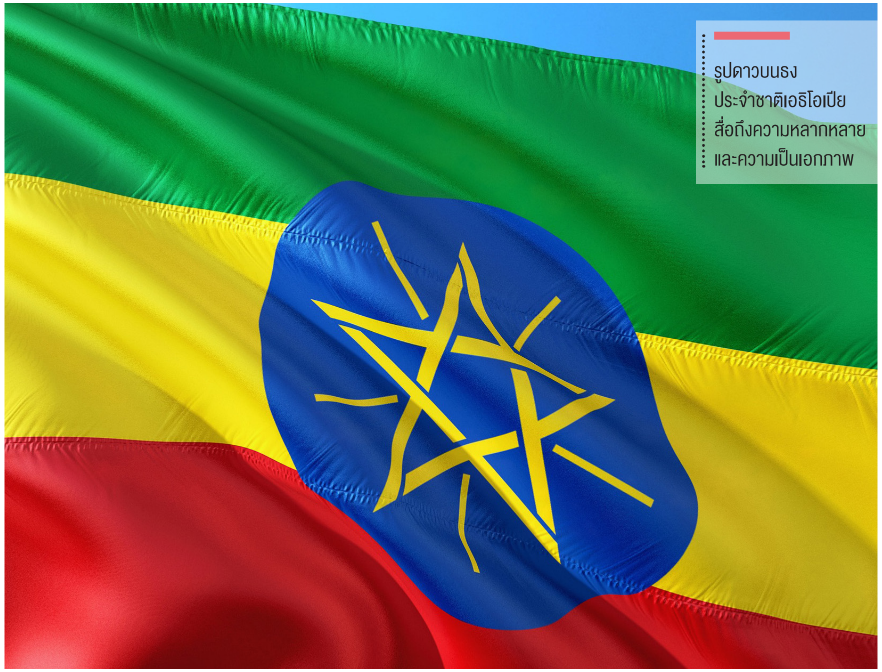

รูปดาวบนธง
ประจำชาติเอธิโอเปีย
สื่อถึงความหลากหลาย
และความเป็นเอกภาพ

การส่งออกกาแฟถือเป็นหนึ่งในรายได้หลัก
ของประเทศเอธิโอเปีย โดยรายได้จากภาคการเกษตร
คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41 ของรายได้ประชาชาติ

การประชุมเจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลก 2560

กงสุลของประชาชนไทยกับการทำงานแบบ SMART & BEST SERVICE

ปัจจุบันคนไทยเดินทางไปต่างประเทศปีละกว่า 8 ล้านคน และพำนักอยู่ในต่างประเทศประมาณ 1.1 ล้านคน โดยมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มจำนวนขึ้น อันเป็นผลจากความสะดวกในการเดินทางในยุคโลกไร้พรมแดน

สำหรับคนไทยในต่างประเทศหรือคนไทยที่จะเดินทางไปต่างประเทศนั้น เมื่อตกทุกข์ได้ยาก ถูกหลอกไปทำงาน หนังสือเดินทางสูญหาย หรือเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่ที่พำนักอยู่ สามารถไปขอคำแนะนำหรือความช่วยเหลือเบื้องต้นได้จากสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยทั่วโลก

โดย “กงสุล” หรือ “เจ้าหน้าที่กงสุล” ซึ่งเป็นข้าราชการของกระทรวงการต่างประเทศที่ปฏิบัติงานด้านการกงสุลในต่างประเทศ เป็นบุคคลแรกที่จะเข้าไปให้ความช่วยเหลือดูแลทุกข์สุขคนไทยในฐานะผู้แทนของรัฐตามภารกิจการกงสุลที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญและอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล ค.ศ. 1963

เจ้าหน้าที่กงสุลในประเทศต่าง ๆ ล้วนเป็น “ผู้ขับเคลื่อนหลัก (main actor)” ของนโยบายการทูตเพื่อประชาชนของกระทรวงการต่างประเทศ นับตั้งแต่การออกหนังสือเดินทางให้คนไทยเดินทางไปต่างประเทศ การช่วยเหลือคุ้มครองคนไทยที่ตกทุกข์ได้ยากในต่างประเทศ การออกสูติบัตร ทะเบียนสมรส ทะเบียนหย่า มรณบัตร และบัตรประชาชนไทยของคนไทยในต่างประเทศ รวมถึงการประสานงานจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

เมื่อวันที่ 7-10 สิงหาคม 2560 กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้เจ้าหน้าที่กงสุลจากทั่วโลก รวม 88 คน เดินทางเข้ามาประชุมร่วมกัน เพื่อรับนโยบายจากผู้บริหาร ซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านกงสุล รับฟังข้อมูลและข้อคิดเห็นจากวิทยากรและผู้ร่วมเสวนาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จากทั้งภาครัฐและสื่อมวลชน รวมทั้งร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนางาน บริการด้านกงสุลของไทยให้มุ่งสู่การเป็น Smart & Best Service เป็นผู้นำ ในภูมิภาคมีมาตรฐานสากล โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการให้บริการ สามารถดำเนินงานด้านกงสุลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนชาวไทย ทั้งในและต่างประเทศ

มอบนโยบาย “กงสุลไทย-ประชาชนพึ่งได้”

ในการประชุมดังกล่าว นายดอน ปรมัตถ์วินัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศ ได้กล่าวให้โอวาทแก่เจ้าหน้าที่กงสุลเกี่ยวกับความสำคัญของ เจ้าหน้าที่กงสุลซึ่งเป็น “ด่านแรก” ของประเทศว่า จะต้องเป็น “ที่พึ่ง” ของ ประชาชนได้ เอาใจใส่ในการทำงานคุ้มครองคนไทยในต่างประเทศ และพัฒนา งานบริการต่าง ๆ โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางตามนโยบายรัฐบาล ควบคู่ ไปกับการหมั่นฝึกฝนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เป็นข้าราชการมืออาชีพ ยึดถือคุณธรรม มีมาตรฐานที่ดี และมุ่งทำงานเพื่อประชาชน

บรรยากาศการเสวนา ของภาครัฐและเอกชน ภายในงานประชุม เจ้าหน้าที่กงสุล ทั่วโลก 2560

“กงสุลของประชาชนไทย” ในยุคไทยแลนด์ 4.0

นายชาตรี อรรจนานันท์ อธิบดีกรมการกงสุล ได้เน้นย้ำว่า เจ้าหน้าที่กงสุลทุกคนของกระทรวง การต่างประเทศจะต้องเป็น “กงสุลของประชาชนไทย” เป็นกงสุลที่มากกว่ากงสุลในตำแหน่งหน้าที่ ต้องมีจิตสำนึกในการทำงานบริการ ช่วยเหลือคนไทย ในต่างประเทศ และช่วยดูแลทุกข์สุขของคนไทย ในขณะเดียวกัน ก็เป็นข้าราชการกระทรวงการ ต่างประเทศที่จะต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ ประเทศ นอกจากนี้ ในยุคไทยแลนด์ 4.0 เจ้าหน้าที่ กงสุลของไทยจะต้องเป็น “กงสุล 4.0” ที่มองไป ข้างหน้า ทำงานร่วมกับทุกภาคส่วน ชุมชนไทย ในต่างประเทศ NGOs และสื่อมวลชนไทย ใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์งานบริการประชาชนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

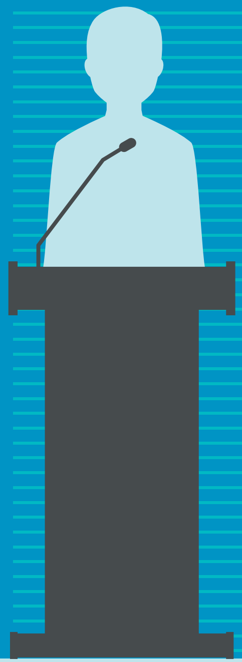

โอกาสครั้งสำคัญ
ที่เจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลก
จะได้พบปะ พูดคุย
และแบ่งปันมุมมอง
ในการพัฒนาบริการ
ของกรมการกงสุล

ขับเคลื่อนการกงสุลของไทยสู่ Smart & Best Service

ในการประชุมดังกล่าว เจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลกได้ร่วมกันคิดและแบ่งปันมุมมองเกี่ยวกับการขับเคลื่อนงานกงสุลของไทยสู่การเป็น Smart & Best Service เป็นผู้นำในภูมิภาค มีมาตรฐานสากล และมีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการให้บริการ (citizen-centric service) และได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายการทูตเพื่อประชาชนและไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาลและกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้โดยอาศัยนวัตกรรมด้านกงสุลใหม่ ๆ มาใช้สร้างสรรค์การทำงานบริการประชาชนทั้ง e-Passport e-Visa i-Legalization i-Registration และ i-Vote

กงสุลไทย : การบริการที่เป็นเลิศและทันสมัยเพื่อพี่น้องคนไทยทั่วโลก

กรมการกงสุล ได้พัฒนาระบบการบริการด้านกงสุลเพื่อคนไทยและเตรียมความพร้อมให้แก่เจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลก ให้สามารถขับเคลื่อนการบริการที่เป็นเลิศแก่คนไทยทุกพื้นที่ทั่วโลก ดังนี้

•การเตรียมความพร้อมสู่โครงการหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทยระยะที่ 3 ซึ่งจะทำให้ประชาชนไทยได้ใช้หนังสือเดินทางรุ่นใหม่ที่ทันสมัย ปลอดภัย และได้รับการบริการที่สะดวกรวดเร็วมากขึ้น

•การตรวจลงตราคนต่างชาติจะเดินหน้าพัฒนาไปสู่ระบบการตรวจลงตราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Visa) ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการตรวจลงตรา (Visa Data Center) เป็นครั้งแรกในประเทศไทยเพื่อใช้เชื่อมโยงข้อมูลกับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองในการคัดกรองผู้เดินทางเข้าประเทศไทย และจะมีการใช้**มาตรการดึงดูดแรงงานทักษะสูง** (high-skilled labor) **จากต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมายผ่าน** smart visa ซึ่งจะสร้างการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม (transform and innovation) ให้กับธุรกิจของไทย ขยายโอกาสการเติบโตทางธุรกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

•งานรับรองเอกสารและนิติกรณ์กำลังพัฒนาไปสู่ i-Legalization ซึ่งจะปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นการรับรองเอกสารที่มีมาตรฐานสูงขึ้น และประชาชนสามารถส่งสำเนาเอกสารทางออนไลน์ให้กรมการกงสุลตรวจสอบล่วงหน้าได้ รวมทั้งในขณะนี้ได้เริ่ม**พัฒนาเอกสารราชการไทยสองภาษา (ไทยควบคู่อังกฤษ)** เพื่อความสะดวกของประชาชน

เจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลกเข้าเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับการให้บริการด้านกงสุล
เพื่อมุ่งไปสู่การทำงานบริการประชาชนในแบบ Smart & Best Services

•การคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศเจ้าหน้าที่กงสุลทั่วโลกได้เรียนรู้แนวทางการทำงานจากองค์กรระหว่างประเทศที่เป็นสากลคือ องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (International Organization of Migration : IOM) ในเรื่องการค้ามนุษย์และการอพยพคนไทยในสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลคนไทยในต่างประเทศต่อไป

•การเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่กงสุลไทยในการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรที่จะมีขึ้นในปี 2561ตาม Roadmap ของรัฐบาล โดยเรียนรู้การใช้นวัตกรรมในการจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร คือ การลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งทางอินเทอร์เน็ต (i-Registration) และการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (i-Vote) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเลือกตั้งให้คนไทยในต่างประเทศไปพร้อมกับการจัดการเลือกตั้งที่โปร่งใสด้วย

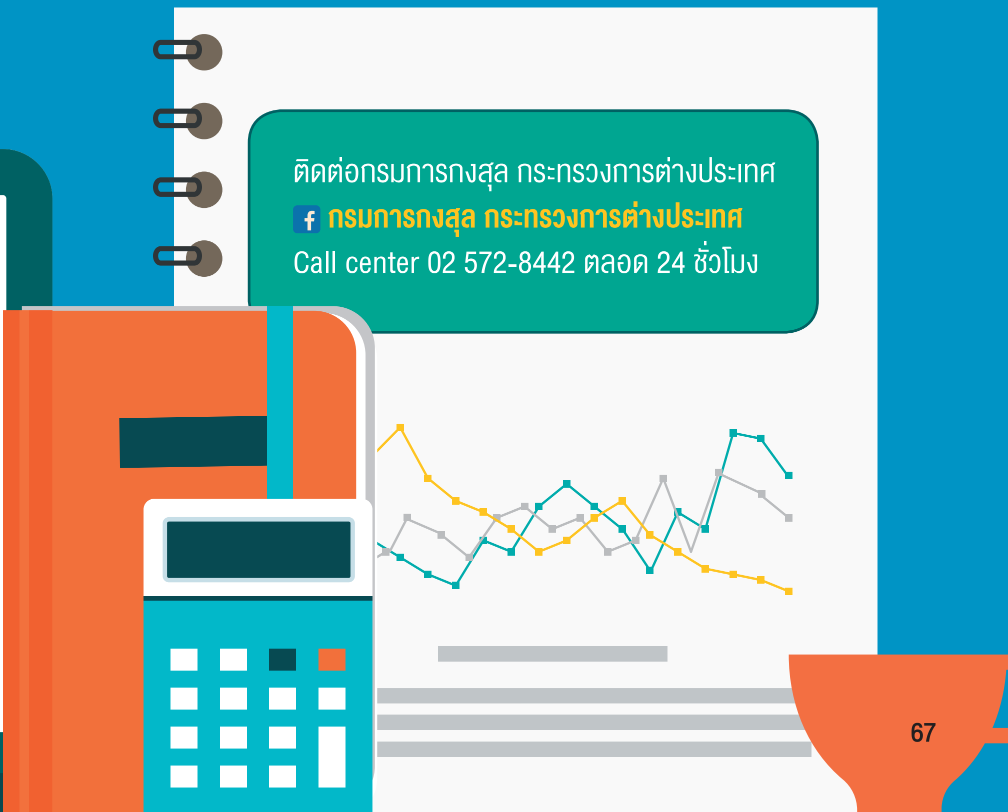

4 วันกับการฝึกงาน
ที่กระทรวงการต่างประเทศ
: ประสบการณ์ที่ลืมไม่ลง

แก้มรู้สึกโชคดีมากค่ะที่ได้มีโอกาสมาศึกษาดูงานและฝึกงานที่กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ตอนแรกแก้มก็ไม่ได้สนใจอะไรเกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศ หรือการทำงานข้ามประเทศหรอกค่ะ แต่เป็นเพราะคุณแม่ชวนแก้มไปเข้าฟังการบรรยายวิชาการเมืองระหว่างประเทศ ในหลักสูตรปริญญาเอก สาขาการเมือง ที่คุณแม่เรียนอยู่ แก้มจึงได้เริ่มสนใจงานทางด้านนี้ประกอบกับทางโรงเรียนของแก้มต้องการให้นักเรียนหาประสบการณ์การทำงานในชีวิตจริง แก้มจึงได้ทำหนังสือแสดงความประสงค์ขอมาดูงานที่กระทรวงการต่างประเทศซึ่งแก้มก็ได้รับความกรุณาและได้รับโอกาสให้มาฝึกงานที่กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ และก็เป็นความโชคดีชั้นที่สองเพราะกองนี้เป็นกองที่น่าสนใจและมีงานให้ศึกษาเรียนรู้มากมายครอบจักรวาลอีกด้วย

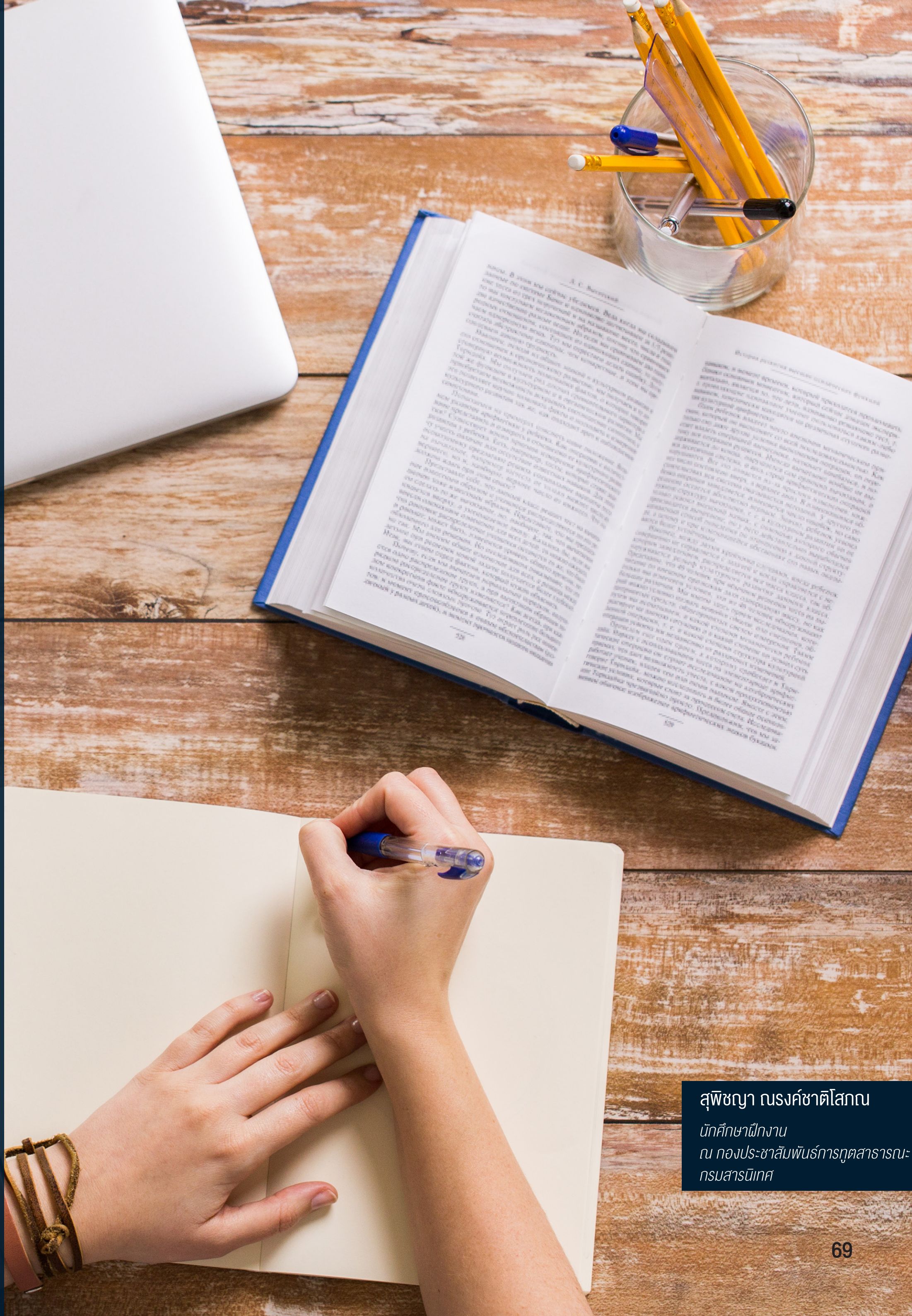

สุพิชญา ณรงค์ชาติโสภณ

นักศึกษาฝึกงาน
ณ กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ
กรมสารนิเทศ

พอพูดถึงเรื่องโอกาสใหม่ ๆ แล้ว ก็ต้องพูดถึงความคาดหวังของแก้มว่าคาดหวังอะไรไว้บ้างกับการที่จะได้มาดูงาน ณ กระทรวงการต่างประเทศครั้งนี้ ก็คงเหมือนหลาย ๆ คนทั่วไปที่คิดว่าการทำงานที่กระทรวงการต่างประเทศจะต้องเคร่งครัด ทุกคนใส่สูทผูกเน็คไท ถือกระเป๋าเอกสารตลอดเวลา เพราะเวลาเรานึกถึงนักการทูตหรือคนที่ทำงานแนวนี้ เราก็จะนึกถึงภาพแบบนี้ ซึ่งเป็นภาพที่เราเห็นอยู่บ่อย ๆ ใช่ค่ะ บางคนเขาก็แต่งตัวแบบนี้ค่ะ ผู้ใหญ่บางคนเขาก็ดูเคร่งเครียด แต่ในกรมสารนิเทศ บรรยากาศไม่ได้เคร่งเครียดอย่างที่คิดไว้เลยค่ะ พอมาลองทำดูแก้มก็รู้สึกสนุกไปกับการทำงานนี้มาก ๆ และได้เรียนรู้ว่า การทำงานราชการจริง ๆ แล้วเป็นอย่างไรบ้าง...

วันแรกที่ได้เข้าไปฝึกงาน พี่ปลา และพี่ ๆ ทุกคนก็คอยดูแลช่วยเหลือในระหว่างที่แก้มทำความคุ้นเคยกับงานและสถานที่ พี่ปลาบอกว่าในกองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะมี “สถานีวิทยุสราญรมย์” ด้วย ที่พี่ ๆ แต่ละคนเขามีรายการเป็นของตนเองและออกอากาศทุกสัปดาห์ มีทั้งแบบออกอากาศทางคลื่นวิทยุ AM 1575 kHz และออกผ่าน Radio Saranrom Facebook ซึ่งแก้มฟังดูแล้วรู้สึกว่าน่าสนุกมากเลยทีเดียวค่ะ พี่ปลาได้บอกกับแก้มอีกว่าถ้าว่าง ๆ อาจจะให้แก้มลองมาอัดรายการร่วมกับพี่ ๆ ในฐานะของแขกรับเชิญในรายการ แต่เดี๋ยวแก้มจะกลับมาพูดถึงรายละเอียดในการอัดรายการอีกที

ณ ตอนนี้แก้มขอพูดถึงสิ่ง ๆ หนึ่งที่แก้มไม่เคยรู้มาก่อนว่ามีอยู่ด้วย และในฐานะที่แก้มเป็นนักเรียนอยู่ที่ประเทศอังกฤษ แก้มคิดว่าโครงการนี้ยอดเยี่ยมมากเลย และนั่นก็คือ โครงการเยาวชนคืนถิ่นเพื่อดำเนินรอยตามเบื้องพระยุคลบาทรัชกาลที่ 9 ซึ่งในวันแรกของการฝึกงาน แก้มก็ได้มีโอกาสเห็นโครงการนี้ เพราะมีน้อง ๆ หลายคนอายุประมาณ 12 - 15 ปี จากประเทศออสเตรเลียเข้าร่วมโครงการและมาอัดรายการ News & Views ของพี่วีนัส อัศวภูมิ และยังมีการออก Facebook live ในเพจของ Saranrom Radio ด้วย ซึ่งพี่วีนัสได้สัมภาษณ์นักเรียนเหล่านี้ที่ได้เติบโตอยู่ในรัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียว่าชีวิตประจำวันของเด็ก ๆ และการเรียนการสอนของเขานั้นเป็นอย่างไรบ้าง

เมื่อน้อง ๆ ได้กลับไปแล้ว แก้มก็กลับมาที่โต๊ะและทำงานชิ้นแรกที่ได้รับ ซึ่งก็คือ การแก้บทภาษาอังกฤษที่จะใช้อัดรายการสัมภาษณ์คุณปู ไปรยา ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก UNHCR ให้เป็นทูตสันถวไมตรี (Goodwill Ambassador) คนแรกของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งแก้มก็ทำสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีค่ะ แต่งานชิ้นที่สองนี่สิคะ พี่กิ๊กให้แก้มไปพิมพ์บทพูดในอีกรายการหนึ่ง ซึ่งพี่ ๆ ได้ปรับแก้ไขไปเรียบร้อยแล้ว หน้าที่ของแก้มก็แค่ไปพิมพ์ใหม่ ทำให้มันอ่านง่ายขึ้น ทีนี้แก้มก็ตั้งใจมากว่าจะทำงานชิ้นนี้ให้ได้ดี เมื่อแก้มกลับมาที่โต๊ะ ขอรหัส log - in เข้าคอมพิวเตอร์ พี่เขาก็เลยจดบน

กระดาษให้ แก้มก็ตั้งใจกดมาก พอกด enter ก็มีข้อความโผล่ขึ้นมาบอกว่า "ไม่สามารถเข้าสู่ระบบได้ กรุณาเช็ค username และ password อีกที" เจออย่างนี้แก้มก็งงว่า เอ...เราก็ไม่ได้กดอะไรผิดนี่นา ทำไมเข้าสู่ระบบไม่ได้ แก้มก็เลยลองใหม่อีกที ก็เข้าไม่ได้อีก แก้มก็เลยลองดูกระดาษอีกทีว่า ที่เราอ่านน่ะถูกมั้ย? ปรากฏว่าแก้มอ่านพลาดค่ะ นึกว่าตัวอักษรหนา ๆ ที่พี่เขาเขียนเป็นอะไรที่ถูกฆ่าทิ้งไปแล้ว แก้มก็เลยลองดูใหม่ เอาแบบที่ใส่ตัวอักษรหนา ๆ ด้วย ปรากฏว่าเป็นยังไงรู้มั้ยคะ ก็เข้าไม่ได้อีก แก้มก็ยิ่งงงและตกใจ เข้าไปอีกว่าทำไมมันเข้าไม่ได้ซักที ก็เลยนั่งคิดอยู่ว่าจะถามพี่เขาดีมั้ยว่าเรากดถูกหรือเปล่า พี่เขาก็ให้ log - in มาตั้งนานแล้ว สุดท้ายก็เปิดปากถามพี่เขาจนได้ว่าแบบนี้ถูกไหมคะ พี่เขาก็บอกว่า ไม่ใช่ค่ะ ต้องมีตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ด้วย ตอนนั้นรู้สึกว่าน่าจะถามตั้งแต่ทีแรกแล้ว แต่ก็ถือเป็นบทเรียนแรกที่แก้มได้รับจากการมาฝึกงาน นั่นก็คือ อย่าปล่อยให้ความขี้อาย ความขี้เกรงใจมาเป็นอุปสรรคในการทำงาน และไม่ควรสันนิษฐานอะไรไปเอง ควรจะพิจารณาให้รอบคอบ ถึงแม้ว่านี่จะเป็นแค่การ log - in เข้าสู่ระบบของกระทรวงฯ ก็เถอะ...

กลับมาที่เรื่องการถ่ายรายการกันดีกว่าค่ะ แก้มก็ได้อัดรายการร่วมกับพี่พิมพ์ชนก จิระพัฒนากุล (พี่แอน) ในรายการ "รอบบ้านเรา" ตอนแรกแก้มก็ไม่ทราบมาก่อนว่าจะได้อัดรายการในวันที่สองที่มาฝึกงาน ว่าตามตรงนะคะ

พี่แอนชวนแก้มไปทานอาหารกลางวันด้วยกัน พี่แอนก็ชวนคุยโน่นคุยนี่เล่าเรื่องรายการของพี่แอนให้แก้มฟัง ซึ่งพี่เขาก็ทำอยู่ 2 รายการ (รายการ "รอบบ้านเรา" และรายการ "เราคืออาเซียน") พี่แอนก็ชวนแก้มมาออกรายการร่วมกัน แต่คุยไปคุยมาพี่แอนบอกว่าอัดเทปตอนช่วงบ่ายเลยได้มั้ย แก้มก็แอบตกใจเล็กน้อย แต่ก็ตอบตกลงไปค่ะ พอเริ่มอัดเทป แก้มก็ได้เรียนรู้ค่ะว่าเวลาอัดรายการในห้องอัดอย่างนี้เขาทำกันอย่างไร เช่น เขามีเทปเพลงเตรียมพร้อมไว้สำหรับช่วงพัก เป็นต้น อัดไปได้สักพักแก้มก็รู้สึกหนาวค่ะ จำได้ว่านั่งอยู่ใต้แอร์พอดี ตัวก็เริ่มสั่นนิด ๆ และพี่เขาอัดทั้งภาพและเสียง แก้มก็กลัวค่ะ กลัวว่าภาพจะออกมาดูตัวสั่น เดี๋ยวคุณผู้ชมจะงงว่าแก้มเป็นอะไร ทำไมตัวสั่น แต่ก็ไม่เป็นไรค่ะ ถ่ายเสร็จไปด้วยความเรียบร้อย

สรุปว่าแก้มได้รับอะไรมาบ้างจากประสบการณ์ครั้งนี้ แก้มคิดว่าเป็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ได้ทำอะไรหลาย ๆ อย่างที่ไม่เคยได้ทำมาก่อน เช่น การพิมพ์งาน การแก้งานเป็นภาษาไทย ซึ่งปกติแก้มไม่ค่อยถนัดพิมพ์ภาษาไทย เพราะว่าแก้มเรียนหลักสูตรนานาชาติมาตั้งแต่เด็ก แต่ที่สามารถพูดและฟังภาษาไทยรู้เรื่อง เพราะในการเรียนการสอนมีการสอนวิชาภาษาไทยบ้างประกอบกับที่ได้เรียนพิเศษที่บ้าน คุณแม่ของแก้มจะบอกเสมอว่าเราเป็นคนไทย เราก็ต้องอ่านเขียนภาษาไทยให้ได้

ส่วนประสบการณ์ที่ได้อัดรายการวิทยุ ทำให้ได้เห็นว่าเวลาจัดงานแถลงข่าวของหน่วยงานราชการเขาทำกันอย่างไร จัดเตรียมอะไรกันบ้าง เพราะปกติแล้วแก้มก็จะเห็นอยู่แต่ในละครและข่าวโทรทัศน์เท่านั้น ซึ่งในระยะเวลาเพียงแค่ 4 วันที่มาฝึกงานแก้มได้มีโอกาสทำงานหลายอย่างที่ไม่เคยทำมาก่อนเลยทีเดียว และที่สำคัญ แก้มรู้สึกสนุกมาก ๆ เลยค่ะ ใครจะคิดว่างานราชการก็มีสนุก ๆ แบบนี้ด้วยใช่ไหมคะ และบรรยากาศการทำงานที่นี่ก็ดีมาก พี่ ๆ ทุกคนทำงานด้วยใจและให้ความเอ็นดูแก้มที่มาฝึกงานตลอดเวลา จนนึกในใจว่าวันข้างหน้าถ้ามีโอกาสก็อยากจะมาทำงานที่กระทรวงการต่างประเทศจังเลย

สุดท้าย แก้มอยากจะขอขอบพระคุณกระทรวงการต่างประเทศที่ได้มอบโอกาสดี ๆ เช่นนี้ และขอขอบคุณพี่ ๆ ในกองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะที่ให้โอกาสแก้มได้ทำงานสนุก ๆ หลายแบบ แม้ว่าเวลาจะน้อย แต่ก็ได้คุณค่าทางประสบการณ์ในชีวิตจริงมากเลยทีเดียวค่ะ

มองประเทศสมาชิกอาเซียน หลังเปิดเป็นประชาคม (ตอนจบ)

ในวารสารวิทยุสราญรมย์ ฉบับที่ 75 เราได้นำเสนอเรื่องราวของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นหนึ่งใน “ภูมิภาคเนื้อหอม” ไปแล้ว 1 ตอน โดยหยิบยกสิ่งที่น่าจับตามองในปี 2560 ของประเทศสมาชิก 5 ประเทศ เริ่มจากประเทศฟิลิปปินส์ในฐานะประธานอาเซียนของปีนี้ บรูไนดารุสซาลามที่มีการเติบโตแบบก้าวกระโดด กัมพูชาที่มีการขยายตัวของภาคบริการและการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง อินโดนีเซียในฐานะฐานการผลิตและตลาดใหญ่ของอาเซียน และสปป. ลาวในฐานะประตูการค้าของอาเซียนสู่จีน ในครั้งนี้ เราขอนำเสนอสิ่งที่น่าจับตามองในปี 2560 ของประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 5 ประเทศ

อาคารหอคอยคู่เปโตรนาส นับว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่โดดเด่นของมาเลเซีย ถูกใช้เป็นอาคารสำนักงานของบริษัทพลังงานและน้ำมันที่สำคัญของประเทศ

มาเลเซีย : เร่งการปฏิรูปสู่ "1 Malaysia"

นโยบาย "1 Malaysia" ของรัฐบาลมาเลเซียในการปฏิรูปประเทศให้เป็นประเทศพัฒนาแล้วภายในปี ค.ศ. 2020 ยังเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศและเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลมาเลเซียทุ่มงบประมาณจำนวนมากให้กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และเน้นการสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงควบคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสร้างมาเลเซียให้เป็น "ประเทศที่ยืดหยุ่น แข็งแกร่ง และมีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับแนวหน้าของภูมิภาค” การขยายตัวด้านการลงทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดบริเวณชายแดน อาทิ ทางตอนใต้ของประเทศที่ติดกับสิงคโปร์ เป็นตัวอย่างและสัญญาณที่แสดงให้ถึงความร่วมมือและความสัมพันธ์อันแนบแน่นมากยิ่งขึ้นของภูมิภาคบนพื้นฐานของการเติบโตแบบยั่งยืนร่วมกันโดยธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank - ADB) คาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของมาเลเซียในปี 2560 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3 เป็นร้อยละ 4.4

เมียนมา : เพชรเม็ดงามแห่งประชาคมอาเซียนในขณะนี้

คงไม่ผิดหากจะกล่าวว่า ในช่วงเวลานี้ เมียนมาเป็นประเทศเนื้อหอมที่สุดในประชาคมอาเซียน เมียนมามีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงที่สุดและต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2559 ที่ร้อยละ 8.4 โดยในปี 2560 ADB ยังคงคาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจถึงร้อยละ 8.3 เมียนมามีความได้เปรียบเรื่องทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มากมายและหลากหลาย มีภูมิศาสตร์ที่เอื้อต่อการเชื่อมโยงกับทั้งจีน อินเดีย และประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน ในปี 2559 เมียนมาสร้างเสถียรภาพความมั่นคงด้านการเมืองให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาคมโลก และในปีนี้คงยากที่จะปฏิเสธว่า เมียนมาเป็นที่หมายตาของธุรกิจพลังงานรวมทั้งธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ สิ่งที่เพชรเม็ดงามแห่งประชาคมอาเซียนเม็ดนี้ต้องเร่งพัฒนา คือ โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคที่ต้องเร่งเวลาในการขยายความเจริญให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจในเมียนมาเติบโตอย่างทั่วถึงมาจากการลงทุนด้านพลังงานน้ำมันและก๊าซ

บริษัทต่างชาติสามารถเช่าที่ดินจากรัฐบาลสิงคโปร์ได้ขั้นต้น 30 ปี และสามารถขยายเวลาได้ถึงเพียง 60 ปีเท่านั้น

สิงคโปร์ : สยายปีกขยายการลงทุนสู่ภูมิภาค

สิงคโปร์ขึ้นแท่นประเทศที่มั่งคั่งกว่าประเทศสมาชิกอื่นใดในประชาคมอาเซียน มีทั้งความพร้อมในแง่การลงทุน เป็นแหล่งรวมของชนชั้นหัวกะทิของภูมิภาค และมีภาครัฐที่คอยสนับสนุนการขยายการลงทุนไปในทุกพื้นที่ของภูมิภาค ภาพของสิงคโปร์ที่พร้อมขนเม็ดเงินไปลงทุนในอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ต้องใช้เทคโนโลยีในประเทศสมาชิกอาเซียนจึงไม่ได้เป็นภาพที่เหนือความคาดหมาย สิงคโปร์ยังคงยืนหยัดการเป็นศูนย์กลางทางการเงินของภูมิภาคทั้งในรูปแบบเดิมและการผันตัวไปสู่ศูนย์กลางการเงินแบบใหม่บนโลกธุรกรรมการเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะทวีความสำคัญยิ่งขึ้นนับตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นไป

ไทยควรรักษาจุดแข็งของภาคการท่องเที่ยว ทั้งความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว และประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์

ไทย : เร่งปรับตัวรับความท้าทาย

สำหรับประเทศไทย แม้ในช่วงที่ผ่านมา โดยเฉพาะเมื่อปี 2559 จะไม่ใช่ช่วงเวลาที่สวยงามนักในแง่ความรุ่งโรจน์ทางเศรษฐกิจ อันเป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยที่กระทบการส่งออก ซึ่งเป็นรายได้สำคัญของประเทศ จนตัวเลขการเติบโตทางเศรษฐกิจไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แต่การเปิดประชาคมอาเซียนเสมือนเป็นการเปิดโอกาสครั้งสำคัญให้ไทยโดดเด่นบนเวทีการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งถือเป็นจุดแข็งที่หลายประเทศในประชาคมอาเซียนพยายามพัฒนามาโดยตลอด การเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่พุ่งสูงขึ้นและกระจายตัวไปยังหัวเมืองภูมิภาคสร้างรายได้และเม็ดเงินให้ท้องถิ่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมการบิน การสื่อสารโทรคมนาคม การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ และการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล หรือ Thailand 4.0 ต่างเป็นสิ่งที่ไทยพยายามเร่งปรับตัวเพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต

เวียดนาม : ผันตัวสู่ฐานการส่งออกของอาเซียน

สิ่งที่น่าจับตามองมากที่สุดสำหรับเวียดนาม คือ การเติบโตและการพัฒนาอย่างรวดเร็วในแทบทุกด้าน ส่งผลให้เวียดนามผันตัวเองจากประเทศผู้ผลิตส่งออกและค้าขายสินค้าพื้นฐานอย่างน้ำมันดิบ ยางพารา เสื้อผ้า สิ่งทอ อาหารทะเล ข้าว กาแฟ และรองเท้า มาเป็นประเทศอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนขึ้นอย่างเห็นได้ชัด สินค้าส่งออกสู่ตลาดโลกของเวียดนามจึงมีตั้งแต่ข้าวไปถึงสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เวียดนามขึ้นแท่นเป็นผู้ส่งออกสินค้าไปยังประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นอันดับหนึ่งของอาเซียน นอกจากนี้ การค้าในระดับทวิภาคีก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ค.ศ. 2020 ADB คาดการณ์การเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนามไว้ที่ร้อยละ 6.3 และในปีนี้ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ประชาชนเวียดนามจะมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างมากจากการขยายตัวและการมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

จากข้อมูลรายประเทศและภาพรวมทิศทางการเติบโต โอกาสและการก้าวไปข้างหน้าของประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียนสำหรับปี 2560 รวมถึงข้อมูลจากการคาดการณ์โดยทั้งหน่วยงานระดับประเทศและระหว่างประเทศต่างประเมินและคาดการณ์ว่า การเติบโตทางเศรษฐกิจของประชาคมอาเซียนจะยิ่งรุดหน้าในปีนี้ ซึ่งน่าจะเป็นเครื่องยืนยันได้อย่างดีว่า การจับมือและก้าวไปข้างหน้าด้วยกันของเพื่อนพ้องอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ทำให้ประชาคมอาเซียนเข้มแข็งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากยิ่งขึ้น และมีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่ปีที่ 2 ของประชาคมอาเซียนอย่างมั่นคงและแข็งแกร่ง

เวียดนามเป็นผู้ผลิตอาหารทะเลอันดับสามของโลก และเป็นผู้ส่งออกอาหารทะเลอันดับสี่ของโลก

ก้าวใหม่ Thailand 4.0 กับการเลือกตั้งในต่างประเทศ ด้วย i-Registration และ i-Vote

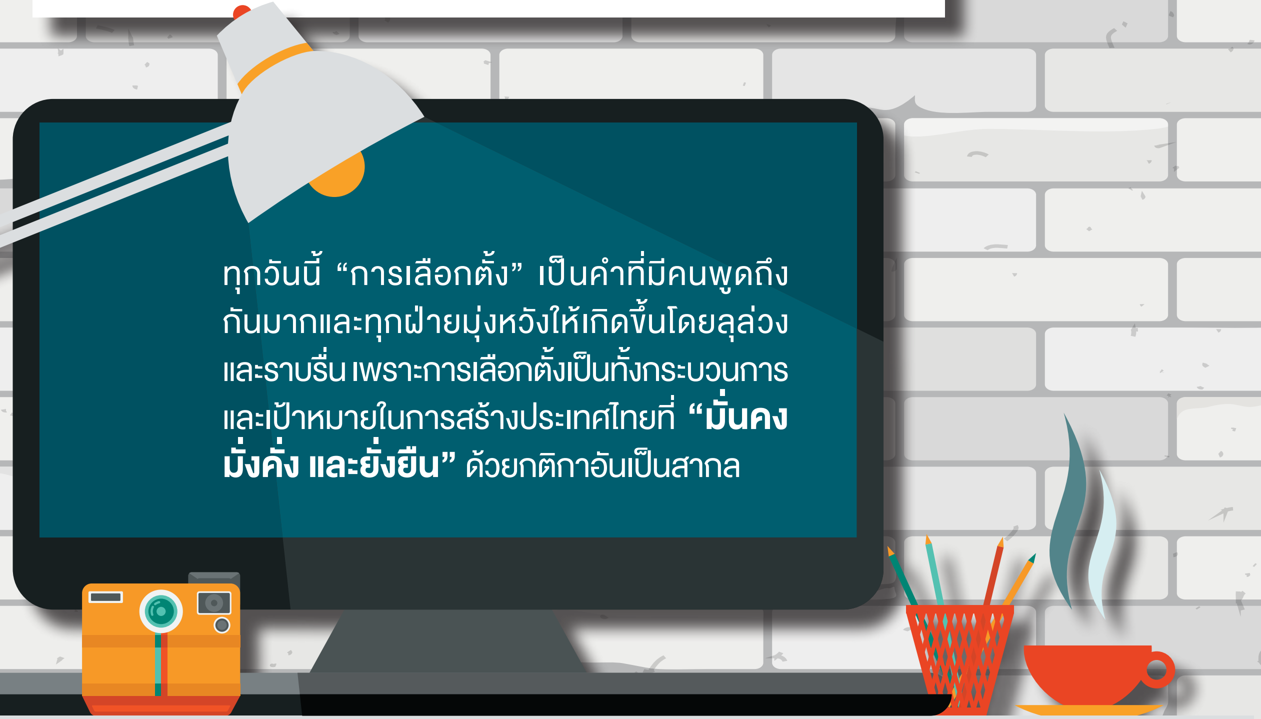

ทุกวันนี้ “การเลือกตั้ง” เป็นคำที่มีคนพูดถึงกันมากและทุกฝ่ายมุ่งหวังให้เกิดขึ้นโดยลุล่วงและราบรื่น เพราะการเลือกตั้งเป็นทั้งกระบวนการและเป้าหมายในการสร้างประเทศไทยที่ **“มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”** ด้วยกติกาอันเป็นสากล

ตามสถิติในปี 2560 มีคนไทยพำนักอาศัยอยู่ในต่างประเทศกว่า 1.1 ล้านคนทั่วโลก โดยกว่าครึ่งของจำนวนดังกล่าวเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร “เสียงของคนไทยจากแดนไกล” เหล่านี้ แม้จะไม่มากเมื่อเทียบกับจำนวนคนไทยที่มีอยู่ในประเทศกว่า 67 ล้านคน แต่ก็เป็นผู้มีสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองไทยคนหนึ่งที่จะต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ภาครัฐตระหนักถึงสิทธิที่เท่าเทียมกันของคนไทยไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในประเทศใดที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ จึงได้จัดให้มีการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรขึ้นครั้งแรกตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปัจจุบัน โดยเป็นการตั้งคูหาในสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ในต่างประเทศและการลงคะแนนทางไปรษณีย์

ในยุคที่ประเทศไทยกำลังก้าวสู่ Thailand 4.0 ไปพร้อมกับการเดินหน้าสู่ roadmap การเลือกตั้งตามนโยบายรัฐบาลที่มุ่งพัฒนาประเทศโดย “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” รวมทั้งส่งเสริมให้การต่างประเทศเป็นของประชาชนและเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร (ศปลน.) ขึ้นภายใต้กรมการกงสุล เพื่อทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยในต่างประเทศเตรียมการจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรโดยมีวัตถุประสงค์ให้คนไทยที่มีสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนในต่างประเทศ สามารถลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรได้อย่างสะดวก รวดเร็วและประหยัด โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ผ่านระบบการลงทะเบียนขอใช้สิทธิทางอินเทอร์เน็ต (i-Registration) และการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (i-Vote)

รู้จักศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร (ศปลน.)

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร (ศปลน.) ขึ้นภายใต้กรมการกงสุลเมื่อปี 2541 เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานระหว่าง กกต. กับสถานเอกอัครราชทูต / สถานกงสุลใหญ่ของไทยในต่างประเทศ ในเรื่องการบริหารและจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และเป็นไปตามพันธกิจและวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปัจจุบัน ศปลน. ได้จัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภานอกราชอาณาจักรแล้วรวม 10 ครั้ง มีคนไทยในต่างประเทศมาใช้สิทธิรวม 390,188 คน

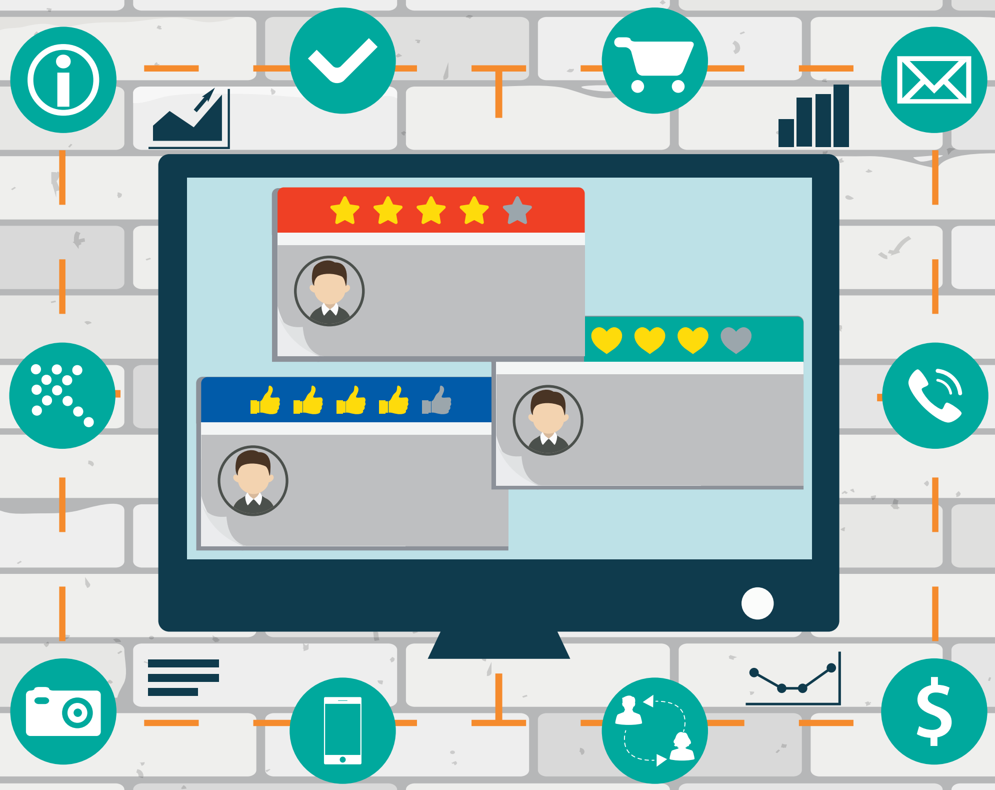

i-Registration
การลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

เมื่อปี 2558 กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับ กกต. และกรมการปกครองได้พัฒนาระบบการลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรทางอินเทอร์เน็ต (i-Registration) ให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีความประสงค์จะขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรให้พร้อมใช้ในการเลือกตั้งครั้งต่อไปเป็นครั้งแรก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนไทยที่มีถิ่นพำนักในต่างประเทศและผู้ที่เดินทางไปนอกราชอาณาจักรที่มีความประสงค์จะใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร และต่อมาเมื่อปี 2559 ได้นำระบบไปให้คนไทยในสิงคโปร์และออสเตรเลียได้ทดสอบในเบื้องต้น ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

เส้นทางเลือกตั้งของไทยในต่างประเทศสู่ i-Vote

ความเคลื่อนไหวล่าสุดที่จะเป็นประโยชน์แก่คนไทยในต่างประเทศในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งคือ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2559 กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และ กกต. ได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการประสานความร่วมมือในการจัดทำระบบการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (i-Vote) โดยในการเลือกตั้งที่จะมีขึ้นได้ตั้งเป้าว่า จะนำระบบ i-Vote ไปทดลองใช้ในประเทศนำร่องบางประเทศและบางเมือง อาทิ นอร์เวย์ จอร์แดน และโอซากา หากระบบ i-Vote ประสบผลสำเร็จจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาเลือกตั้งยังสถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยในต่างประเทศ และลดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรของไทยในระยะยาวต่อไป

“เสียง” จากคนไทยที่ทดลองใช้ i-Registration และ i-Vote

เมื่อเดือนเมษายน 2560 กระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำระบบไปทดลองใช้ที่นอร์เวย์ ซึ่งคนไทยในนอร์เวย์ต่างเห็นว่าระบบ i-Vote และ i-Registration สามารถช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคนไทยในนอร์เวย์ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากคนไทยในนอร์เวย์อยู่กันกระจัดกระจาย โดยกว่าร้อยละ 50 พำนักอยู่ห่างจากกรุงออสโล รวมทั้งเห็นว่า การใช้ i-Registration และ i-Vote จะทำให้มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาขอใช้สิทธิและลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น

ผลการพัฒนา i-Registration และ i-Vote จึงเป็นการตอกย้ำความมุ่งมั่นของกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศที่บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาระบบการเลือกตั้งของไทยในต่างประเทศเพื่อรักษาประโยชน์ของคนไทยและประเทศไทย ภายใต้นโยบาย “การทูตเพื่อประชาชน ทุกแห่งหนเราดูแล” และที่สำคัญ การที่คนไทยเข้ามามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรจะเป็นการเผยแพร่ความเป็นประชาธิปไตยของไทยให้ต่างชาติรับรู้ และช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนและนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย ท้ายที่สุดแล้ว i-Registration และ i-Vote จะเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทย 4.0 เดินหน้าไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนด้วย “เสียงจากคนไทย” ที่รักประเทศไทยทุกคน

ติดต่อกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ

Call center 02 572-8442 ตลอด 24 ชั่วโมง

Gökyay

พิพิธภัณฑ์ หมากรุกสากล Gökyay แห่งกรุง อังการา

เรื่อง : ชาครีย์นรทิพย์ เสวิกุล

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอังการา

ด้วยเพราะลูกชายเป็นเด็กที่ชอบหมากรุกมาแต่ไหนแต่ไร เมื่อมาประจำการที่กรุงอังการา สาธารณรัฐตุรกีใหม่ ๆ ผมจึงเลือกพาครอบครัวไปชมพิพิธภัณฑ์หมากรุกสากลโก๊คเยย์ (Gökyay Vakfi Satranc Müzesi) ในเขตเมืองเก่า Hamamönü กลางกรุงอังการา เป็นแห่งแรก ๆ นอกจากนี้ ต้องยอมรับว่าตั้งแต่ครั้งแรกที่เห็นชื่อพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ปรากฏอยู่บนแผนที่สถานที่ที่น่าสนใจในกรุงอังการา ผมเองก็อดสงสัยไม่ได้ว่า พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้จะมีหน้าตาเป็นอย่างไรบ้าง ดังนั้น ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ พวกเราจึงนั่ง

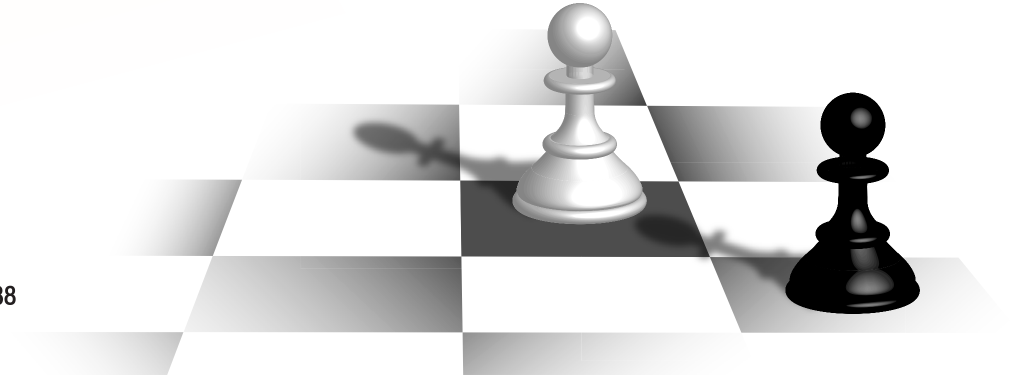

แผ่นพับของพิพิธภัณฑ์หมากรุกสากลโก๊คเยย์
แสดงรายละเอียดของชุดหมากรุกที่จัดแสดงภายใน

รถแท็กซี่จากโรงแรมที่พัก ซึ่งอยู่ทางเหนือของกรุงอังการา ลงมายังย่าน Hamamönü ใช้เวลาเดินทางประมาณ 20 นาที ตึกราอาคารและสภาพแวดล้อมในย่านนี้ได้รับการปรับปรุงจากเทศบาลทำให้ตึกราอาคารต่าง ๆ มีรูปลักษณ์และสีสันที่กลมกลืนกัน บรรยากาศคึกคักไปด้วยผู้คนที่ต่างพาครอบครัวมาพักผ่อนในสวนหย่อม หรือนั่งจิบน้ำชา กาแฟตามร้านกาแฟและร้านอาหารที่เรียงรายอยู่สองข้างทาง สลับกับร้านขายของที่ระลึกและตลาดหัตถกรรมที่เจ้าของร้านนั่งถักโครเชหรือทำเครื่องประดับยิ้มแย้มต้อนรับทุกคนที่แวะเวียนเข้ามาชมอย่างเป็นกันเอง

จากบริเวณร้านอาหาร เราข้ามถนนขึ้นไปยังอีกฟากหนึ่ง โดยอาศัยแผนที่ออนไลน์นำทางเราไปสู่เป้าหมาย แต่เมื่อเดินผ่านถนนซอกแซกที่เงียบกว่าฝั่งร้านอาหาร ทำให้อดกังวลไม่ได้ว่า แผนที่จะนำไปถูกทางหรือไม่ แต่เราก็สบายใจขึ้นเมื่อเริ่มเห็นป้ายบอกทาง และเมื่อสังเกตเห็นเสากั้นที่จอดรถบริเวณด้านหน้าพิพิธภัณฑ์ที่ได้รับการออกแบบให้เป็นรูปทรงของตัวหมากรุก เราก็มั่นใจว่ามาถึงพิพิธภัณฑ์หมากรุกอย่างแน่นอน เราก้าวเข้าไปด้านในและแวะซื้อบัตรเข้าชมกันก่อน โดยค่าเข้าชมคนละ 10 ลีราตุรกี (ประมาณ 100 บาท)

บรรยากาศด้านหน้า
ของพิพิธภัณฑ์หมากรุกสากลโก๊คเยย์

สำหรับผู้ใหญ่ ส่วนสำหรับเด็กราคา 5 ลีราตุรกี (ประมาณ 50 บาท)

ในบริเวณโถงทางเดินได้รับการตกแต่งด้วยการนำร่มหลากสีสันมาประดับบริเวณช่องว่างระหว่างหลังคา ทำให้มีสีสันชวนตื่นตาตื่นใจ เมื่อเราก้าวเข้าไปในห้องจัดแสดงหมากรุกห้องแรก เราก็อดไม่ได้ที่จะอุทานด้วยความชื่นชมความอลังการของตู้กระจกที่จัดแสดงชุดหมากรุกมากมายหลายแบบอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยที่เรียงรายอยู่รอบห้อง โดยในห้องแรกนั้น เป็นเหมือนการเรียกน้ำย่อย เพราะมีชุดหมากรุกที่เรียกความสนใจของเด็ก ๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งชุดของ The Simpsons การ์ตูนอเมริกันยอดนิยมของ Bart Simpson จอมกวน ชุด Smurfs หรือชุดหมากรุก Lego รวมไปถึงชุดหมากรุกจากภาพยนตร์ที่โด่งดังและเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก อาทิ Lords of the Ring ของ J.R.R. Tolkien และ Star Wars เรียกได้ว่า ก้าวเข้ามาในพิพิธภัณฑ์แล้วมองไปทางไหนก็จะมีชุดหมากรุก ตัวหมากรุก และเรื่องราวเกี่ยวกับหมากรุกอยู่ทุกซอกทุกมุม

ห้องถัดมา เริ่มเป็นชุดหมากรุกจากประเทศต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลก และในห้องนี้เอง ที่พวกเราตื่นเต้นเป็นพิเศษที่ได้เห็นชุดหมากรุกจากไทย เป็นชุดหมากรุกที่ทำจาก

ชุดหมากรุกจากภาพยนตร์ที่โด่งดัง
และเป็นที่รู้จักทั่วโลกอย่าง Lords of the Ring

ชุดหมากรุกโลหะ
ตัวละครจากรามเกียรติ์
ตัวแทนความปราณีต
ของชุดหมากรุก
จากประเทศไทย

โลหะเนื้อดี ฝีมือละเอียดละออ โดยตัวหมากรุกนั้น เป็นตัวละครจากรามเกียรติ์ ฝั่งหนึ่งเป็นพระราม นางสีดา พระลักษณ์ หนุมาน เป็นตัวเอก และเหล่าทหารวานรเป็นเบี้ย ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งนั้น มีทศกัณฐ์ นางสีดา เป็นตัวเอก และเหล่าทหารยักษ์เป็นเบี้ย เห็นแล้วก็ยืนยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ชื่นชมและภูมิใจกับความงดงามของหมากรุกชุดนี้อยู่นานสองนาน ในห้องนั้น มีตู้กระจกเรียงรายกำแพง และมีชุดหมากรุกจากประเทศต่าง ๆ อีกมากมาย และแม้แต่ละชุดจะมีความเป็นมาตรฐาน คือ กระดานหมากรุกที่มีช่องจตุรัสที่จัดเรียงแบบ 8x8 ช่อง โดยสลับช่องสีอ่อน-เข้ม รวมแล้ว 64 ช่อง และตัวหมากรุกฝั่งละ 16 ตัว แต่กระนั้น ชุดหมากรุกแต่ละชุดก็จะมีความแตกต่างกันไป ทั้งรูปทรงตัวหมากที่มีการออกแบบให้มีลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ หรือสีของช่องจตุรัสจึงทำให้รายละเอียดของชุดหมากรุกแต่ละชุดนั้น แปลกตา อลังการ และมีความน่าสนใจแตกต่างกันออกไป และนั่นก็คือหนึ่งในเสน่ห์ของพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ เพราะผู้เข้าชมแต่ละคนต่างก็มีชุดหมากรุกที่ถูกใจและประทับใจไม่เหมือนกัน ทำให้พูดคุยและเปลี่ยนความคิดเห็นกันไปได้อีกนานว่า ทำไมถึงชอบชุดนั้น ชุดนี้ เพราะมีชุดหมากรุกแปลก ๆ อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นชุดทหารโรมัน ชุดซามูไร ชุดอียิปต์ ชุดเทวากับซาตาน ชุดสัตว์ป่า ฯลฯ

แต่สำหรับชุดหมากรุกชุดโปรดของผมนั้น ต้องยกให้ชุดหมากรุกที่ผมตั้งชื่อให้เองว่าชุด “การเมืองระหว่างประเทศร่วมสมัย” ซึ่งตั้งอยู่บนชั้นสองของตัวพิพิธภัณฑ์ และเป็นชุดที่ผมไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน โดยฝ่ายหนึ่งเป็นหมากรุกของฝั่งตะวันตก มีนาย Tony Blair อดีตนายกรัฐมนตรีของอังกฤษ นาย Donald Rumsfeld อดีตรัฐมนตรีกลาโหมสหรัฐฯ นาง Condoleezza Rice อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ และเครื่องบินรบ เป็นหมากตัวเอก และมีอดีตประธานาธิบดี George W. Bush เป็นเบี้ยหมากรุก ในขณะที่อีกฝากหนึ่ง มีนาย Mahmoud Ahmadinejad อดีตประธานาธิบดีอิหร่าน นาย Bashar Al-Assad ประธานาธิบดีซีเรีย และ Osama Bin Laden เป็นหมากตัวเอก และมีนาย Saddam Hussein เป็นเบี้ยหมากรุก ซึ่งเชื่อว่าชุดนี้ ถือเป็นชุดหมากรุกที่โดดเด่นและเรียกความสนใจของผู้เข้าชมได้มากทีเดียว

ชุดหมากรุกที่โดดเด่นและเป็นที่จับตามอง
เพราะสะท้อนภาพการเมืองระหว่างประเทศร่วมสมัยได้อย่างเฉียบคม

จนถึงทุกวันนี้ นักวิชาการและนักประวัติศาสตร์ยังถกเถียงกันอยู่ว่าแท้จริงแล้วหมากรุกสากลมีต้นกำเนิดมาตั้งแต่เมื่อไหร่และอย่างไร ซึ่งก็มีทั้งบันทึกในประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงการเล่นเกมที่คล้ายหมากรุก ทั้งในอินเดีย จีน เปอร์เซีย และจากเกมการเล่นที่มีกฎกติกาแตกต่างกันไป แต่ละพื้นที่ก็ได้มีการพัฒนากฎอย่างต่อเนื่องจนวิวัฒนาการกลายมาเป็นหมากรุกสากลอย่างที่เราคุ้นเคยกันในปัจจุบันนี้ ที่มีคิง (King) ควีน (Queen) เรือ (Rook) บิชอฟ (Bishop) และม้า (Knight) ตั้งอยู่แถวหลัง และเบี้ย (Pawn) 8 ตัว ตั้งเรียงแถวอยู่ด้านหน้า โดยหลักฐานทางประวัติศาสตร์บ่งชี้ว่า ตำราเกี่ยวกับหมากรุกและการเล่นหมากรุกเล่มแรก ๆ ของโลกค้นพบที่อินเดีย แต่ในยุคศตวรรษที่ 16 นั้น ตำราส่วนใหญ่ถูกเขียนขึ้นโดยผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหลมไอเบอเรียน (โปรตุเกสและสเปนในปัจจุบัน) แทบทั้งสิ้น

ต่อมา ในช่วงทศวรรษที่ 17 หมากรุกสากลได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย สามารถพบเห็นผู้คนเล่นหมากรุกตามร้านกาแฟในยุโรปได้ทั่วไป โดยฝรั่งเศส เคยเป็นศูนย์กลางการเล่นและการแข่งขันหมากรุกสากลในช่วงทศวรรษที่ 17 และ 18 การแข่งขันที่สำคัญ ๆ มักจะจัดขึ้นที่ Café de la Régence ในกรุงปารีส ทำให้คาเฟ่แห่งนี้เป็นแหล่งพบปะสังสรรค์ของผู้เล่นระดับโลกในสมัยนั้นด้วย โดยการแข่งขันที่สำคัญครั้งหนึ่ง เกิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1834 เมื่อ Louis Charles de la Bourdonnais (1975 - 1840) และ Alexander McDonnell (1978 - 1835)

บรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์ฯ
ที่จัดแสดงชุดหมากรุกจากทั่วทุกมุมโลก

สองผู้เล่นชั้นนำจากฝรั่งเศสและอังกฤษมาประลองฝีมือกันที่นี่ โดยว่ากันว่าเป็นครั้งแรกที่มีข่าวเกี่ยวกับหมากรุกปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ รวมถึงมีการเขียนบทวิเคราะห์การแข่งขันในครั้งนั้นอย่างละเอียดด้วย และต่อมาก็ได้มีการแข่งขันหมากรุกชิงแชมป์โลก โดยผู้เล่นหมากรุกสากลที่มีชื่อเสียงระดับโลกที่เป็นที่คุ้นหู อาทิ Garry Kasparov ชาวรัสเซีย / โครเอเชีย ผู้เป็นแชมป์โลกตั้งแต่อายุ 22 ปี และ Bobby Fischer อัจฉริยะหมากรุกสากลชาวอเมริกัน เป็นต้น

บรรยากาศภายในพิพิธภัณฑ์ฯ
ที่จัดแสดงชุดหมากรุกจากทั่วทุกมุมโลก

คุณอะคิน โกคเยย์ (Akin Gökyay) ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์หมากรุกสากลแห่งนี้ เคยให้สัมภาษณ์ว่าเริ่มหลงใหลในเกมหมากรุกตั้งแต่เยาว์วัยจากการปลูกฝังและส่งเสริมของคุณพ่อ คุณเมห์เมด โกคเยย์ (Mehmet Gökyay) ผู้เป็นนักคณิตศาสตร์และอดีตข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการตุรกี และเป็นนักเล่นหมากรุกมากความสามารถ ต่อมาเมื่อคุณอะคิน เริ่มทำงานในบริษัท Nurus ของพ่อตา ซึ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตและส่งออกเฟอร์นิเจอร์รายใหญ่ของตุรกี เขาก็ได้มีโอกาสเดินทางไปติดต่อธุรกิจในต่างประเทศบ่อยครั้ง จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1975 คุณอะคินได้เดินทางไปเมืองมิลานในอิตาลี และได้ซื้อชุดหมากรุกชุดแรกที่นั่น และเริ่มซื้อชุดหมากรุกจากทุกประเทศที่ได้มีโอกาสไปเยือนมาเก็บสะสมไว้เรื่อย ๆ โดยได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากคุณเบียร์เทน โกคเยย์ (Birten Gökyay) ภรรยา ผู้ช่วยเขาเลือกซื้อชุดหมากรุกมาตั้งแต่ต้น คุณอะคินมองว่าหมากรุกไม่ได้เป็นแค่เพียงเกมการละเล่นลับสมองเท่านั้น

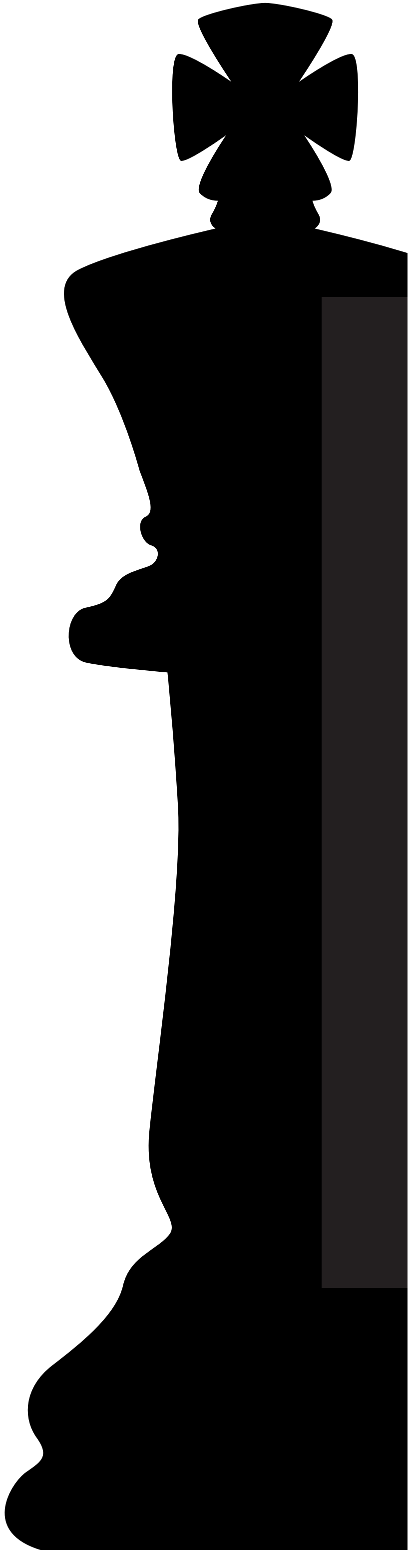

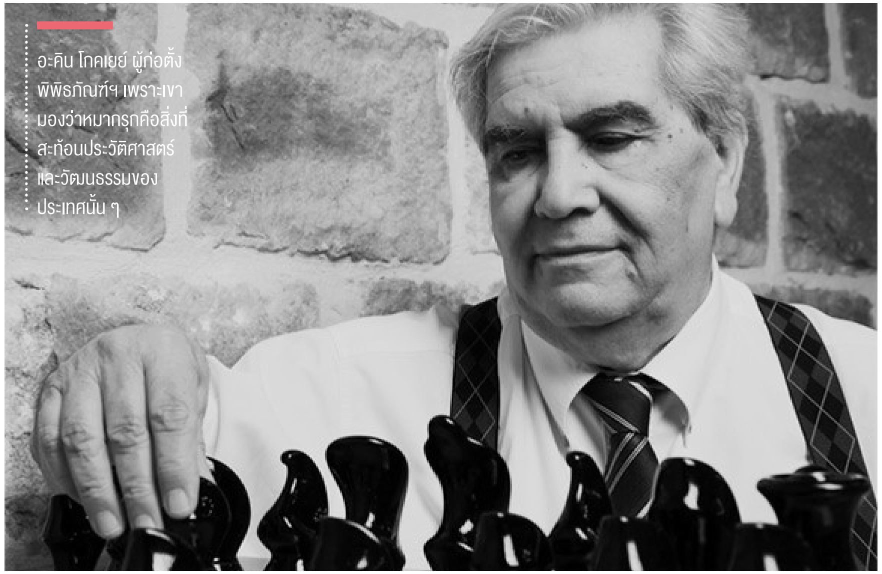

อะคิน โกคเยย์ ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ฯ เพราะเขามองว่าหมากรุกคือสิ่งที่สะท้อนประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ

หากแต่ชุดหมากรุกแต่ละชุดยังสะท้อนถึงประวัติศาสตร์และสามารถแสดงถึงวัฒนธรรม รวมทั้งเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละประเทศอีกด้วย นอกจากนี้ เขายังเล็งเห็นว่า หมากรุกสามารถเป็นตัวแทนแห่งสันติภาพและวัฒนธรรม โดยมีทั้งชุดหมากรุกที่ทำมาจากไม้ โลหะ แก้ว หินอ่อน ฯลฯ และเขาให้สัมภาษณ์ไว้ว่า เวลาเลือกซื้อชุดหมากรุกนั้น เขาจะให้ความสำคัญกับการสะท้อนถึงวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศเป็นหลัก จนกระทั่งในเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 2012 คุณอะคินได้รับการบันทึกไว้ในสถิติโลก Guinness World of Records ว่าเป็นผู้ที่สะสมชุดหมากรุกมากที่สุดในโลก (owner of the Biggest Chess Collection in the World) ด้วยจำนวน 412 ชุด ที่เขาได้ซื้อมาจากกว่า 100 ประเทศทั่วโลก อย่างไรก็ดี คุณอะคินมองว่า เขาไม่ได้ต้องการที่จะเป็นนักสะสม และไม่เคยคิดฝันหรือคาดหวังว่า จะต้องถูกบันทึกไว้ในสถิติโลกแต่อย่างใด เพราะเขาเพียงสนใจในการออกแบบชุดหมากรุกแต่ละชุด และโชคดีที่ได้มีโอกาสทุ่มเททำในสิ่งที่รักและเชื่อมั่นเท่านั้น

เมื่อปี ค.ศ. 2014 ในโอกาสครบรอบ 92 ปีของการสถาปนากรุงอังการาให้เป็นเมืองหลวงแห่งสาธารณรัฐตุรกี คุณอะคินได้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์หมากรุกขึ้นในอาคารที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ในเขตเมืองเก่า Hamamönü

เพื่อเป็นการตอบแทนกรุงอังการา ซึ่งในปัจจุบันมีชุดหมากรุกที่จัดแสดงอยู่ทั้งสิ้น 540 ชุดจากทั่วโลกที่มีมูลค่ามากกว่า 4 ล้านลีราตุรกี (ประมาณ 40 ล้านบาท) จากการเก็บสะสมมายาวนานกว่า 40 ปี และได้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งใหม่ของกรุงอังการาที่ได้รับความสนใจและความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวตุรกีและชาวต่างชาติ และการได้เข้าไปเดินชมชุดหมากรุกที่คุณอะคินใช้เวลาค่อนชีวิตเก็บสะสมมาจากทั่วโลกนั้น ก็ทำให้เรารู้สึกเหมือนได้ร่วมเดินทางไปกับคุณอะคินด้วย

ในวันที่ผมและครอบครัวไปชมพิพิธภัณฑ์หมากรุกสากล นั้น เมื่อเดินชมชุดหมากรุกต่าง ๆ ทั่วทั้งพิพิธภัณฑ์จนหนำใจ เราก็เดินลงมาด้านล่าง ผ่านร้านขายของที่ระลึก ซึ่งลูกชายและลูกสาวก็ได้ขอซื้อชุดหมากรุกเล็ก ๆ เอาไว้เล่นที่บ้าน เราเดินต่อไปพักในร้านกาแฟ Chaturanga ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในลานกว้างระหว่างอาคารของพิพิธภัณฑ์ทั้งสองฝั่ง โดยชื่อร้านกาแฟมาจากชื่อตำราหมากรุกสากลเล่มแรกที่ถูกค้นพบในอินเดีย ระหว่างที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจด้วยการดื่มกาแฟและน้ำผลไม้ในลานนั้น โดยมีลูกค้าอื่น ๆ นั่งอยู่ประปราย ลูกชายของผมก็ได้นำชุดหมากรุกออกมาประลองฝีมือกับผมอยู่พักใหญ่ เราเล่นหมากรุกกันอย่างมีความสุขท่ามกลางสายตาที่จับจ้องมองพวกเราจากโต๊ะรอบข้าง และบรรยากาศ

ภาพที่ระลึกของครอบครัวผู้เขียน
กับนายอะคิน โกคเยย์ ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ฯ

ที่อบอวลไปด้วยความอบอุ่นและความรักในเกมหมากรุกของพิพิธภัณฑ์หมากรุก ก่อนที่เราจะลุกขึ้นเดินออกมาจากร้านกาแฟ สุภาพสตรีโต๊ะข้าง ๆ ก็ลุกขึ้นมาแนะนำตัวว่า เป็นเจ้าหน้าที่ด้านประชาสัมพันธ์ของพิพิธภัณฑ์และสอบถามความรู้สึกของพวกเราต่อพิพิธภัณฑ์แห่งนั้น ก่อนที่จะเชิญไปแนะนำให้กับคุณอะคิน โกคเยย์ (Akin Gökyay) ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์หมากรุกสากล ซึ่งก็ปรากฏว่า คือ คุณลุงท่าทางใจดีที่นั่งเฝ้ามองดูผมกับลูกชายเล่นหมากรุกกันอยู่นั่นเอง คุณอะคินกล่าวชมลูกชายว่า เล่นหมากรุกเก่งไม่เบา ซึ่งทำให้หนุ่มน้อยยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ ในขณะที่ผมเองรู้สึกดีใจและภูมิใจที่ได้มีโอกาสพบกับคุณอะคินและได้แสดงความชื่นชมและความยินดีกับเจ้าตัวของเขาเอง อีกทั้งได้ถ่ายภาพร่วมกันเป็นที่ระลึก

พวกเราออกมาจากพิพิธภัณฑ์หมากรุกด้วยความทรงจำและหัวใจที่เปี่ยมไปด้วยความสุข เพราะเหนืออื่นใด เราได้สัมผัสถึงความรักและความทุ่มเทของผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ในทุกซอกทุกมุมของตัวพิพิธภัณฑ์ และเชื่อมั่นว่าเราจะได้กลับมาเยือนพิพิธภัณฑ์แห่งนี้อีกแน่นอน

บันทึกการเดินทาง: จากจุดเริ่มต้นสู่การศึกษาเรียนรู้งานภายใต้โครงการ

THAI YOUTH INITIATIVE AGAINST DRUGS ประจำปี 2560

เรื่อง : สิริญญ์ สุวรรณเลิศ กรมองค์การระหว่างประเทศ

เมื่อวันที่ 10 – 14 กันยายน 2560 กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ พร้อมด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ได้นำกลุ่มเยาวชนจากโรงเรียนสิริรัตนาธร กรุงเทพฯ ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ และกลุ่มเยาวชนจากโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จ.ยะลา ซึ่งได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 จากโครงการ Thai Youth Initiative against Drugs ครั้งที่ 6 ประจำปี 2560 ไปศึกษาเรียนรู้งานด้านยาเสพติด ณ กรุงปักกิ่ง และนครเทียนจิน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยการศึกษาเรียนรู้งานในครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของรางวัลซึ่งกลุ่มเยาวชนได้รับจากการประกวดวีดิทัศน์ขนาดสั้นด้านการป้องกันยาเสพติด โดยได้จัดการประกวดรอบตัดสินเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2560 ณ กระทรวงการต่างประเทศ

การศึกษาเรียนรู้งานในภาพรวมเริ่มต้นที่กรุงปักกิ่ง ณ National Narcotics Control Commission (NNCC) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแล

ด้านยาเสพติดของประเทศจีน กลุ่มเยาวชนได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะนาย Li Yuanzheng รองเลขาธิการ NNCC รับฟังบรรยายด้านการป้องกันยาเสพติดในเยาวชนและสถานศึกษาจากเจ้าหน้าที่ของ NNCC และได้นำเสนอผลงานของกลุ่มตนเป็นภาษาอังกฤษพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับรองเลขาธิการฯ ต่อจากนั้นก็ได้เดินทางด้วยรถไฟความเร็วสูงสู่นครเทียนจินเพื่อเยี่ยมชม Tianjin Art Middle School อันเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาด้านศิลปะที่ได้รับรางวัลด้านการป้องกันยาเสพติดจาก Tianjin Narcotics Control Commission (TNCC) โดยกลุ่มเยาวชนได้ร่วมกันทำกิจกรรมด้านศิลปะกับนักเรียนของโรงเรียน เยี่ยมชมนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด และนำเสนอผลงานแก่เจ้าหน้าที่ TNCC พร้อมด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน คณาจารย์ และนักเรียน และภายหลังจากการเยี่ยมชมโรงเรียน คณะได้มีโอกาสเดินทางไปเยี่ยมชมหน่วยงานท้องถิ่นที่ให้คำปรึกษาและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดในนครเทียนจินอีกด้วย

เยาวชนร่วมทำกิจกรรม
ด้านศิลปะกับนักเรียน
ในโรงเรียนอาชีวะศึกษา
ของจีนอย่างสนุกสนาน

คณะกลับมาที่กรุงปักกิ่งอีกครั้งในวันที่สองของการเดินทาง เพื่อเข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง ที่ทำเนียบเอกอัครราชทูต ซึ่งกลุ่มเยาวชนได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวีดิทัศน์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับท่านเอกอัครราชทูตในหลายประเด็นทั้งประสบการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียนหรือชุมชนของเยาวชน รวมถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของจีน นอกจากนี้ คณะยังมีโอกาสไปเยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของจีน อาทิ กำแพงเมืองจีน พระราชวังต้องห้าม จัตุรัสเทียนอันเหมิน โดยตลอดเวลา

เยาวชนเข้าเยี่ยมและ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
กับเอกอัครราชทูต
ณ กรุงปักกิ่ง

ของการเดินทางที่ประเทศจีน คณะได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ NNCC และสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง นับตั้งแต่ก้าวแรกที่ถึงสนามบินจนกระทั่งวันที่เดินทางกลับ ทำให้เชื่อมั่นได้ว่าการเดินทางครั้งนี้จะเป็นการเดินทางที่เยาวชนได้รับประสบการณ์อย่างเต็มที่ทั้งในแง่ความรู้ ทักษะชีวิต และคุณค่าทางจิตใจหรือความประทับใจที่มีต่อโครงการ รวมทั้งชาวจีนและประเทศจีน

จากสายตาของผู้จัดโครงการที่ได้รู้จักและประสานงานกับเยาวชนกลุ่มนี้มาตั้งแต่ต้นและได้เดินทางในต่างแดนไปด้วยกัน สามารถกล่าวได้เลยว่าเยาวชนกลุ่มนี้ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์อย่างแท้จริงและมีพัฒนาการให้เห็นอย่างก้าวกระโดด จากเดิมที่ประหม่าและตื่นเต้นกับการนำเสนอผลงานที่เป็นภาษาอังกฤษต่อหน้าสาธารณะในวันประกวด แต่เมื่อผ่านการซักซ้อมและนำเสนอหลายครั้งทั้งก่อนและระหว่างเดินทางที่ประเทศจีน ก็สามารถนำเสนอผลงานได้อย่างคล่องแคล่วจนน่าทึ่งในเวลาต่อมาไม่นาน สำหรับเยาวชนบางคน การเดินทางไปประเทศจีนครั้งนี้นับเป็นการเดินทางไปต่างประเทศครั้งแรกในชีวิต แน่นอนว่านอกจากจะได้รับทั้งประสบการณ์จากการสัมผัสสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างแล้วก็ยังได้เรียนรู้จากประสบการณ์สนุกสนานที่เกิดขึ้นระหว่างการเดินทาง เช่น การผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง การปฏิบัติตนเมื่อเข้าพักในที่พักต่างประเทศ เป็นต้น รวมทั้งมิตรภาพที่เกิดขึ้นระหว่างเด็ก ๆ ทั้งสองกลุ่มที่มีภูมิหลังทางสังคมและวัฒนธรรมต่างกันอย่างมาก แต่ในท้ายที่สุดการได้ใช้เวลาและผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ร่วมกันก็ได้ละลายพฤติกรรมและทำให้เกิดความสนิทสนมในหมู่เยาวชนเป็นอย่างดี

การศึกษาเรียนรู้งานครั้งนี้จะไม่เกิดขึ้นเลยหากพวกเขาไม่ตัดสินใจที่จะใช้เวลาว่างนอกห้องเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดรังสรรค์ผลงานและส่งเข้าประกวดกับโครงการ ภาพที่น้อง ๆ กระโดดร้องดีใจเมื่อทราบผลการตัดสิน หรือบางคนถึงกับร้องไห้ออกมายังคงเป็นภาพติดตาที่จดจำได้ไม่ลืม รางวัลแห่งความสำเร็จนั้นเกิดจากความมุมานะพยายามของเยาวชนรุ่นใหม่เหล่านี้โดยแท้ ซึ่งในฐานะผู้จัดการประกวดแล้ว ตลอดเวลาที่ดำเนินโครงการจึงอดไม่ได้ที่จะร่วมภาคภูมิใจและชื่นชมในความสามารถของเยาวชนกลุ่มนี้อยู่เสมอ

โครงการ Thai Youth Initiative against Drugs จึงนับเป็นหนึ่งในอีกหลาย ๆ เวทีที่ได้ทำหน้าที่อย่างเต็มภาคภูมิในการเปิดโอกาสแห่งการเรียนรู้ให้แก่เยาวชนในสังคม การดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาเยาวชนในลักษณะนี้จึงควรได้รับการสนับสนุนและต่อยอดพัฒนาจากภาคส่วนต่าง ๆ ต่อไป เพราะแม้ประสบการณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่การเข้าร่วมประกวดจนกระทั่งการศึกษาเรียนรู้งานครั้งนี้จะกลายเป็นเพียง “ประสบการณ์ครั้งเยาว์วัย” ให้ย้อนระลึกถึง แต่ประสบการณ์เหล่านี้จะเป็นส่วนสำคัญซึ่งช่วยพัฒนาศักยภาพและสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนกลุ่มนี้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพแก่สังคมไทยและสังคมโลกอย่างแน่นอน

การนำเสนอผลงานของเยาวชนเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดต่อหน้าสาธารณะ

กรมพิธีการทูต

หน้าต่างแรกของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เรื่อง : มรกต เจนมธุกร
กรมพิธีการทูต

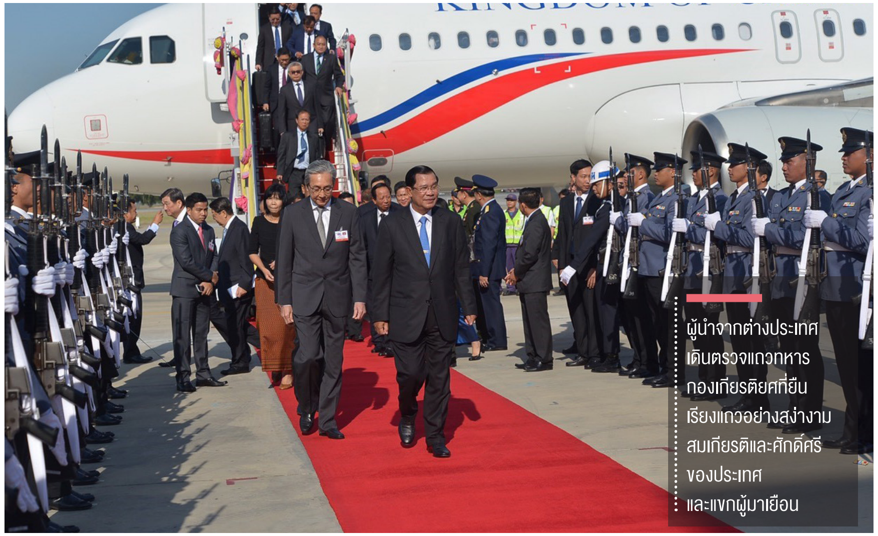

ผู้นำจากต่างประเทศเดินตรวจแถวทหารกองเกียรติยศที่ยืนเรียงแถวอย่างสง่างามสมเกียรติและศักดิ์ศรีของประเทศและแขกผู้มาเยือน

"กรมพิธีการทูต...ทำอะไร" เมื่อฟังจากชื่อแล้วคงไม่ยากที่คุณผู้อ่านจะพอเดาได้บ้างว่า กรมพิธีการทูตทำงานอะไรบ้าง ซึ่งอย่างแรกก็คงจะหนีไม่พ้นเรื่องของพิธีการต่าง ๆ ตามชื่อของกรม หลายท่านอาจจะคุ้นเคยดีกับภาพของการรับรองแขกคนสำคัญระดับประเทศ โดยเฉพาะเวลาที่มีท่านผู้นำจากต่างประเทศมาเยือนประเทศไทย ดังภาพที่เห็นกันอยู่บ่อย ๆ ตามหน้าหนังสือพิมพ์ไม่ว่าจะเป็นภาพเวลาที่นายกรัฐมนตรีจับมือหรือลงนามในความตกลงสำคัญ ๆ กับผู้นำประเทศต่าง ๆ หรือภาพที่ผู้นำต่างประเทศเดินลงมาจากเครื่องบินบนทางเดินที่ปูด้วยพรมแดงพร้อมเดินตรวจแถวทหารกองเกียรติยศที่ยืนเรียงกันอย่างสง่างาม และรับมาลัยต้อนรับพร้อมกับรอยยิ้ม อย่างไรก็ดี ภาพเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานที่อยู่ในความดูแลของกรมพิธีการทูต

กรมพิธีการทูตเป็นกรมที่**เป็นเสมือนหน้าต่างบานแรกของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เนื่องจากเป็นด่านแรกที่คณะทูตานุทูตและผู้แทนจากต่างประเทศจะได้พบกับมิตรไมตรี และการต้อนรับในฐานะเจ้าบ้านของประเทศไทย** ปัจจุบันกรมพิธีการทูตเป็นกรมหนึ่งที่จัดอยู่ในกลุ่มภารกิจส่งเสริมกิจการด้านการต่างประเทศ ร่วมกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมสารนิเทศ และกรมการกงสุล อาจกล่าวได้ว่า การทำให้นโยบายต่างประเทศของไทยบรรลุเป้าหมาย และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยกับต่างประเทศเป็นไปอย่างราบรื่นนั้น งานด้านพิธีการทูตเป็นปัจจัยหรือเครื่องมือ

หนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้สิ่งเหล่านี้ประสบความสำเร็จ ในการแสดงออกซึ่งมิตรไมตรี การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีระหว่างประเทศซึ่งประเทศต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติหรือควรปฏิบัติตาม เพื่อเป็นการแสดงถึงการให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีระหว่างกันซึ่งถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ ส่วนที่ว่าจะสำคัญอย่างไรนั้น ขอให้คุณผู้อ่านลองจินตนาการถึงใบหน้าของท่านผู้นำที่ยิ้มไม่ออกเมื่อมีการเปิดเพลงประจำชาติที่ผิดเพลง หรืองานเลี้ยงรับรองที่แขกคนสำคัญถูกจัดที่ให้นั่งอยู่ปลายแถว หรือพิธีลงนามความตกลงที่ใช้ธงชาติผิดประเทศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรายละเอียดที่มีความสำคัญยิ่งในการรักษาบรรยากาศที่ดีในการสานสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ และหากดำเนินการด้วยความละเอียดและใส่ใจก็จะสามารถสร้างความประทับใจ และช่วยเอื้อให้การดำเนินกิจการด้านการต่างประเทศ การพบปะเจรจาในเนื้อหาสาระเป็นไปด้วยความราบรื่นและเรียบร้อย ถือว่าเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศไทยได้อย่างแยบคาย

ในฐานะหน้าต่างบานแรกของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ งานด้านพิธีการทูตจึงถือได้ว่าเป็นภารกิจด่านหน้าที่สำคัญของกระทรวงการต่างประเทศในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และให้บริการด้านพิธีการทูตแพ็กเกจการให้บริการด้านพิธีการทูตเริ่มตั้งแต่การดำเนินการแต่งตั้งทูตผู้ช่วยทูตทหาร กงสุลใหญ่และกงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ต่างประเทศประจำประเทศไทย และทูตไทยประจำต่างประเทศ การนัดหมายเอกอัครราชทูตเข้าพบบุคคลสำคัญของประเทศในโอกาสเข้ารับหน้าที่และพ้นจากตำแหน่ง รวมถึงการอำนวยความสะดวกให้คณะทูตในการเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ อาทิ งานพระราชพิธีและงานรัฐพิธี รวมไปถึงการอำนวยความสะดวกการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศของพระบรมวงศ์ การเยือนต่างประเทศ

การจัดงานเลี้ยงรับรอง ณ กระทรวงการต่างประเทศ ด้วยบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความอบอุ่นฉันมิตร

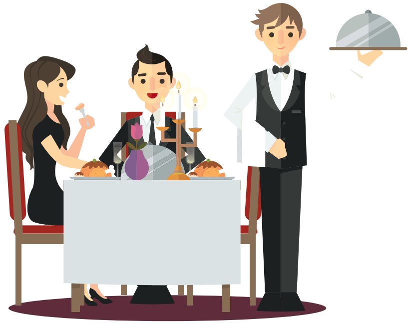

การหารืออย่างเป็นทางการระหว่างนายกรัฐมนตรีและประธานาธิบดีสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ของนายกรัฐมนตรี การขอพระราชทานและแลกเปลี่ยนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

นอกจากนี้ กรมพิธีการทูตยังมีหน้าที่รับรองและอำนวยความสะดวกผู้นำประเทศและบุคคลสำคัญที่มาเยือนประเทศไทยทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตั้งแต่การต้อนรับที่สนามบินไปจนถึงการอำนวยความสะดวกในการเดินทางกลับ การจัดงานเลี้ยงรับรองบุคคลสำคัญที่เป็นแขกของกระทรวงฯ และการจัดการประชุมระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ รวมไปถึงงานด้านเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต ที่ต้องดูแลผู้มีเอกสิทธิ์ฯ กว่าหนึ่งหมื่นคนที่พำนักอยู่ในประเทศไทย ซึ่งก็คือ ผู้แทนทางทูต ทางกงสุล องค์การระหว่างประเทศ รวมถึงครอบครัวและผู้ติดตามของคณะบุคคลดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำบัตรประจำตัวของคณะผู้แทนต่าง ๆ การขอเข้าพำนักในราชอาณาจักรไทย การขอยกเว้นภาษี การนำเข้าสิ่งของและรถยนต์ การให้ความคุ้มกัน การอารักขาความปลอดภัยตามคำร้องขอของสถานทูตและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลให้การปฏิบัติหน้าที่ทางการทูตและทางกงสุลของคณะบุคคลดังกล่าวเป็นไปอย่างเรียบร้อยและเป็นไปตามเอกสิทธิ์ที่ได้รับ และสุดท้ายก็คือ การอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตเข้าน่านน้ำประเทศไทยให้แก่เรือหลวงจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามาฝึกซ้อมรบร่วมกับกองทัพเรือไทย หรือจะเข้ามาพักจอดเทียบท่าตามกิจวัตรและรับส่งกำลังบำรุง รวมไปถึงการอำนวยความสะดวก

ให้เรือไทยเดินทางไปปฏิบัติราชการต่างประเทศ

เพียงเท่านี้คุณผู้อ่านอาจจะพอเห็นภาพคร่าว ๆ ได้ว่า ในหนึ่งวันนั้น กรมพิธีการทูตมีงานที่จะต้องทำไม่น้อยเลยทีเดียว ทั้งนี้การให้บริการด้านพิธีการทูตของกรมในด้านต่าง ๆ ยังเป็นโอกาสให้กรมพิธีการทูตมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับคณะผู้แทนทางทูต ทางกงสุลต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศประจำประเทศไทยอยู่พอสมควร

จากความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับคณะผู้แทนต่าง ๆ ดังกล่าว จึงส่งผลให้กรมพิธีการทูตนอกจากจะให้บริการงานพิธีการทูตซึ่งเป็นงานประจำแล้ว ยังได้ดำเนินงานสนับสนุนยุทธศาสตร์ของกระทรวงการต่างประเทศและนโยบายของรัฐบาลอีกด้วย โดยมีส่วนสนับสนุนการเสริมสร้างภาพลักษณ์และความรู้สึกที่ดีต่อประเทศไทยผ่านคณะทูตานุทูตและกงสุลต่างประเทศประจำประเทศไทย โดยการทำให้ท่านทูตและท่านกงสุล ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดนโยบายและเป็นปากเป็นเสียงให้กับประเทศของตนเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อประเทศของเรา และอาจพร้อมจะสนับสนุนไทยในเวทีระดับระหว่างประเทศด้วย โดยที่ผ่านมา กรมพิธีการทูตได้จัดกิจกรรมพาท่านทูตและท่านกงสุลต่างประเทศประจำประเทศไทยไปเยี่ยมเยือนจังหวัดต่าง ๆ เพื่อเป็นการศึกษาดูงานโครงการตามแนวพระราชดำริเป็นประจำอยู่ทุกปี ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้นอกจากจะเป็นการทำให้ท่านทูตทั้งหลายได้ตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ท่านทูตทั้งหลายได้ดื่มด่ำกับบรรยากาศความเป็นไทยและรื่นรมย์กับธรรมชาตินอกเมืองกรุงอีกด้วย เกิดเป็นความรู้ความเข้าใจประเทศไทยในทางที่ถูกต้อง จนอาจกลายเป็นกระบอกเสียงเผยแพร่ความดีงามของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ จากการได้ลงพื้นที่สัมผัสกับศิลปวัฒนธรรมธรรมท้องถิ่น รวมถึงแง่มุมและเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทยด้วยตนเอง นอกจากนี้ กิจกรรมดังกล่าวยังส่งเสริมการกระจายรายได้สู่ชุมชน โดยการให้ท่านทูตได้มีโอกาสจับจ่ายใช้สอยผลิตภัณฑ์และหัตถกรรมพื้นบ้านจากชุมชนต้นตำรับ และยังเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนได้มีช่องทางติดต่อกับต่างประเทศ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ระหว่างกันอีกด้วย

มาถึงตรงนี้ อยากจะให้คุณผู้อ่านได้สัมผัสกับอีกด้านหนึ่งของภารกิจการให้บริการด้านพิธีการทูตที่มีความละเอียดอ่อนและต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น งานด้านการรับรองบุคคลสำคัญจากต่างประเทศ ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงการดูแลคณะคู่สมรสของผู้นำประเทศที่มาเข้าร่วมประชุมสำคัญที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ ถึงแม้คู่สมรสจะไม่มีภารกิจรัดตัวเหมือนท่านผู้นำ แต่ก็นับได้ว่า การดูแลคู่สมรสเป็นงานสำคัญ

คณะคู่สมรสของผู้นำต่างประเทศ
ที่มาเข้าร่วมประชุมที่ประเทศไทย
โดยมีภริยานายกรัฐมนตรี
ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น

ที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการดูแลท่านผู้นำเลยทีเดียว เพราะหากภริยาของผู้นำได้รับการดูแลที่ไม่เหมาะสม อาจส่งผลให้ท่านผู้นำเสียสมาธิจากการประชุมสำคัญก็เป็นได้ดังนั้น การจัดทุก ๆ กิจกรรมจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงแง่มุมต่าง ๆ ให้รอบด้านกว่าการรับรองแขกทั่วไป

ในการดูแลรับรองและจัดกิจกรรมให้คณะคู่สมรสเพียงครึ่งวันนั้น ถึงแม้จะเป็นช่วงเวลาที่สั้น แต่ก็มีความละเอียดอ่อนอยู่ไม่น้อย ประกอบกับเบื้องหลังการเตรียมการก็ต้องประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงาน อาทิ ตำรวจสันติบาลเพื่อขอกำลังอารักขาความปลอดภัย หรือการหาเจ้าหน้าที่อารักขาประจำตัวซึ่งก็ควรจะเป็นตำรวจหญิง และยังมีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานความมั่นคงเพื่อตรวจสอบประวัติของคนขับรถประจำคณะ การประสานกับโรงแรมในการจัดสรรอาหารและเครื่องดื่มที่เหมาะสมและแสดงถึงวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของอาหารไทย รวมไปถึง

การตรวจสอบความปลอดภัยของอาหารและจัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่สำหรับให้การปฐมพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น ซึ่งในวันที่จัดกิจกรรม **เจ้าหน้าที่กรมพิธีการทูตจะทำหน้าที่คล้ายผู้กำกับการแสดงที่ต้องดูแลให้ฉากแต่ละฉากและภาพรวมของงานดำเนินไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อย สง่างาม สมเกียรติ ฐานะ และศักดิ์ศรีของประเทศและแขกผู้มาเยือนเป็นไปตามกำหนดการและวัตถุประสงค์ ตั้งแต่วินาทีแรกที่แขกเดินทางมาถึงไปจนถึงวินาทีสุดท้ายที่เดินทางออกจากประเทศไทย** ซึ่งถ้าหากงานดำเนินไปอย่างราบรื่น แขกผู้มาเยือนมีความสุข สำหรับผู้จัด เพียงเท่านี้ก็อาจถือได้ว่าประสบความสำเร็จอย่างมากแล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานด้านพิธีการทูตของกรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ประทับใจ กรมพิธีการทูตจึงได้ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจด้านพิธีการทูตให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน หรือ**โครงการ** “Protocol Outreach” กล่าวคือ การจัดสัมมนาให้ความรู้ด้านพิธีการทูตกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือเรียกง่าย ๆ ว่า เป็นการจัดเวทีสร้างความรู้ความเข้าใจแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ รับฟังปัญหาและข้อคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนางานด้านพิธีการทูตที่ต้องดำเนินการร่วมกันให้ดียิ่งขึ้น และจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติงานสำหรับทุกฝ่าย เช่น การจัดโครงการพบปะเยี่ยมเยียนคณะผู้แทนทางกงสุลต่างประเทศและหน่วยราชการในส่วนภูมิภาค การสัมมนารับรองบุคคลสำคัญต่างประเทศกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักราชเลขาธิการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี กองทัพบก กองทัพอากาศ

การสัมมนาของกรมพิธีการทูต และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ บริษัทท่าอากาศยานไทย กรมศุลกากร เป็นต้น รวมถึงการจัดสัมมนาให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับงานด้านเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต และแนวปฏิบัติต่อผู้มีเอกสิทธิ์ เพื่อซักซ้อมแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง เสริมสร้างความมั่นใจให้กับตำรวจ เพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ กรมพิธีการทูตยังให้ความรู้เกี่ยวกับงานด้านพิธีการทูตแก่หน่วยงานต่าง ๆ และร่วมมือกับสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาทักษะด้านพิธีการทูตแก่ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานอื่น ๆ ที่สนใจ ซึ่งเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านพิธีการทูตให้หน่วยงานไทยสามารถปฏิบัติงานด้านพิธีการทูตได้สอดคล้องตามแนวปฏิบัติ ส่งผลให้สถานะของประเทศไทยได้รับการยอมรับในเวทีระหว่างประเทศ เป็นที่ภาคภูมิใจในด้านความเป็นระเบียบแบบแผนและพิธีการโดยรวม

สุดท้ายนี้ หวังว่าจะทำให้คุณผู้อ่านได้เห็นภาพรวมและความสำคัญของงานด้านพิธีการทูต รวมถึงการให้บริการด้านพิธีการทูตในด้านแบบพิธีการรับรอง และการอำนวยความสะดวกด้านเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต ซึ่งมีความละเอียดอ่อน และต้องคำนึงถึงหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ หรือหลักปฏิบัติต่างตอบแทน (reciprocity) เพื่อรักษามิตรไมตรี เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของประเทศ ไปจนถึงงานโครงการต่าง ๆ ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ของกระทรวงฯ และนโยบายของรัฐบาล ในด้านของการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศไทย และการเสริมสร้างความเข้าใจด้านการต่างประเทศต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหากมีโอกาสได้สัมผัสหรือพบเห็นงานที่เกี่ยวเนื่องกับพิธีการทูตบ้าง ก็หวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความนี้จะทำให้คุณผู้อ่านมีความระลึกถึงกรมพิธีการทูตบ้างไม่มากก็น้อย

PHOTO ESSAY

"The world is colorful"
ออกไปสัมผัสเรื่องราวแห่งสีสันของผู้คน
และสถานที่ต่าง ๆ เพื่อทำให้คุณได้รู้ว่า
โลกของเรามีสีสันกว่าที่คิด

INDIA

สีสันในอินเดีย กับเทศกาล Holi

เทศกาลของชาวฮินดูที่จัดเป็นประจำทุกปี ปีละสองวันในช่วงเดือนมีนาคม โดยทุกคนจะสาดผงสีจากพืชสมุนไพรธรรมชาติใส่กัน นอกเหนือจากความสนุกสนานและสีสันที่สวยงาม ผงสีเหล่านี้ยังช่วยในการบำบัดโรคอีกด้วย

SINGAPORE

สีสันในสิงคโปร์ กับสวน Gardens by the Bay

สวนสาธารณะขนาดใหญ่และมีชื่อเสียงมากที่สุดของประเทศสิงคโปร์ โดยหนึ่งในไฮไลท์ของสวนนี้ก็คือ Supertree Grove ต้นไม้จำลองที่มีความสูง 25 - 50 เมตร มีทั้งหมด 18 ต้น ซึ่งทุกต้นจะมีการจัดสวนแบบแนวตั้งและมีการเปิดแสง สี เสียง ตลอดทั้งคืน

TURKEY

สีสันในตุรกี กับบอลลูนลอยฟ้าที่เมืองคัปปาโดเกีย (Cappadocia)

เมื่อพูดถึงเมืองคัปปาโดเกีย เมืองมรดกโลกของตุรกี หลายคนจะนึกถึงภาพของบอลลูนหลากสีที่ลอยบนท้องฟ้า เพราะเป็นกิจกรรมของนักท่องเที่ยวที่เมื่อมาถึงตุรกีก็ต้องมาขึ้นบอลลูนเพื่อชมทิวทัศน์อันแปลกตาของเมืองนี้

VIETNAM

สีสันในเวียดนาม กับโคมลอยในเมืองฮอยอัน (Hoi An)

เมืองฮอยอันถูกยกให้เป็นมรดกโลก ในฐานะของเมืองท่าในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ผสมผสานศิลปะและสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นและของต่างชาติได้อย่างมีเอกลักษณ์ โดยล่าสุดทางเวียดนามได้จัดงานเทศกาล Hoi An Light Festival 2017 ขึ้น เพื่อเนรมิตเมืองฮอยอันให้เต็มไปด้วยสีสันแห่งความสนุกอีกครั้ง

วารสารวิทยุสราญรมย์

ISSN 1513-105X

ปีที่ 19 ฉบับที่ 76 กรกฎาคม – กันยายน 2560

วารสารราย 3 เดือนที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับการต่างประเทศในหลากหลายมิติ ผ่านการบอกเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ตรงจากนักการทูต และบุคคลในแวดวงต่าง ๆ ที่มาร่วมแบ่งปันมุมมองของตนเกี่ยวกับการต่างประเทศในมิติต่าง ๆ

ที่ปรึกษา บุษฎี สันติพิทักษ์
รุยาภรณ์ สุคนธทรัพย์
มาฆวดี สุมิตรเหมาะ
บรรณาธิการบริหาร ชลธี จันทร์รัชชกูล
ผู้ช่วยบรรณาธิการ พิมพ์ชนก จิระพัฒนากุล หิรัญ สุวรรณเทศ
คณะผู้จัดทำ หทัยกานต์ ฤกษ์จำนง ภรณิกา กาญจนกุญชร บัญชา ธิโกศรี
บุญยรัตน์ แสงทอง ธิดารัตน์ จีรุพันธ์ อากร ชาลือชัย

จัดทำโดย กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ กรมสารนิเทศ
กระทรวงการต่างประเทศ
443 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : 0 2203 5000 โทรสาร : 0 2643 5093
ออกแบบ นิติกร เอี่ยมกลั่น
บรรณาธิการบทความ กรองทอง สุขอร่าม
จัดพิมพ์โดย บริษัท ยูโทเปีย มีเดีย อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด

กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวารสารวิทยุสราญรมย์

คณะผู้จัดทำวารสารวิทยุสราญรมย์ประสงค์จะได้รับทราบความคิดเห็นของผู้อ่านทุกท่าน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงวารสารฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้อ่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

กรณีบุคคลทั่วไป

ชื่อ.. นามสกุล.. อายุ...........ปี

อาชีพ...การศึกษาสูงสุด..

ที่อยู่..

....

กรณีหน่วยงาน / องค์กร / สถาบัน

ชื่อหน่วยงาน / องค์กร / สถาบัน..

ที่อยู่..

....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็น

ความคิดเห็นต่อภาพรวมของรูปเล่มวารสารฯ...

....

ความคิดเห็นต่อภาพรวมของเนื้อหาภายในวารสารฯ...

....

บทความหรือเรื่องราวที่สนใจและชอบอ่าน

☐ นโยบายต่างประเทศ

☐ ภารกิจ / กิจกรรมของกระทรวง / สถานเอกอัครราชทูต / สถานกงสุลใหญ่

☐ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

☐ ชีวิต / การทำงานของนักการทูตทั้งในและต่างประเทศ

☐ เกร็ดความรู้เชิงประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม

☐ สัมภาษณ์บุคคลสำคัญ / ข้าราชการเกี่ยวกับประสบการณ์ทำงานในประเทศต่าง ๆ

คำแนะนำเพิ่มเติม

....

....

....

ส่วนที่ 3 คำถามร่วมสนุก

คุณคิดว่าการต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวอย่างไรบ้าง...

....

....

....

- ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถามและร่วมสนุกกับทีมงานวารสารวิทยุสราญรมย์ และส่งแบบสอบถามความคิดเห็นนี้กลับมาที่**คณะผู้จัดทำวารสารวิทยุสราญรมย์ กองประชาสัมพันธ์การทูตสาธารณะ กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ 443 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400**
- 30 ท่านแรกที่ร่วมแสดงความคิดเห็นครบทั้ง 3 ส่วนจะได้รับของรางวัลสุดพิเศษจากทีมงาน

วิทยุสราญรมย์

AM 1575 kHz

ติดตามข่าวสารด้านการต่างประเทศผ่านหลากหลายช่องทาง

สถานีวิทยุสราญรมย์ทางคลื่น AM 1575 kHz
หรือรับฟังแบบออนไลน์ทางเว็บไซต์ http://saranrom.mfa.go.th
และติดตามอ่านวารสารวิทยุสราญรมย์ในรูปแบบ e-book ได้ที่ www.mfa.go.th/saranrom/th/e-book

ผังรายการของสถานีวิทยุสราญรมย์ AM 1575 kHz

ON	วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์
05.30 – 06.00 น.	สาระน่ารู้งานกงสุล	รอบรู้เศรษฐกิจ	SPICE OF ASIA	สุขภาพรับอรุณ	หลายคนอยากรู้
06.00 – 06.30 น.	รอบบ้านเรา	รอบบ้านเรา	รอบบ้านเรา	รอบบ้านเรา	รอบบ้านเรา
06.30 – 07.00 น.	คุยกันวันจันทร์	เราคืออาเซียน	คุยกันวันพุธ	เราคืออาเซียน	คุยกันวันศุกร์
17.30 – 18.00 น.	รักษ์สิ่งแวดล้อม	บัวแก้ววันนี้	ปกิณกะสำนักราชฯ	Sparkling English	ยุวทูตออนแอร์
18.00 – 18.30 น.	News & View	หน้าต่างโลกกว้าง	หน้าต่างโลกกว้าง	หน้าต่างโลกกว้าง	หน้าต่างโลกกว้าง
19.00 – 19.30 น.	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย
22.00 – 22.30 น.	วัฒนธรรมสัมพันธ์	เรียนภาษาเมียนมากันเถอะ	รู้รอบโลก	รอบรั้วบัวแก้ว	รู้กฎหมายสบายใจ

กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th

www.mfa.go.th
mfa thailand
กระทรวงการต่างประเทศ

@MFAThai (ภาษาไทย)
@MFAupdate (ภาษาอังกฤษ)
@MFAThai_PR_EN (ภาษาอังกฤษ)